

OMGEVINGSDIENSTEN OVER TOEZICHT EN HANDHAVING
ZEER ZORGWEKKENDE STOFFEN 16 VERFOPLEIDINGEN
SPELEN IN OP ARBEIDSKRAPTE 20 EISMA'S SCHILDERBLAD
VIERT 125-JARIG JUBILEUM 24 TOUWEN & CO KLAAR VOOR
GROEI OP NIEUWE LOCATIE ZEEWOLDE 36

VERFF & INKT #69

Magazine van de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten VVVF | december 2023

The Perfect Mix

Eskens Process Solutions, Kwaliteit en Service

Sterke merken, een ervaren team en een efficiënte service
zijn de ideale mix voor een waardevol partnership

WILHELM NIEMANN
MASCHINENFABRIK

WAB

ESKENS
PROCESS SOLUTIONS

INHOUD

**‘BEDRIJVEN,
NEEM ZELF
DE REGIE’**

16

Naast ruim 2.100 zeer zorgwekkende stoffen kent Nederland 356 potentieel zeer zorgwekkende stoffen. Deze twee categorieën hebben een andere juridische status, maar dat maakt in de praktijk weinig uit voor het toezicht en de handhaving. VVVF-leden voelen zich overvraagd. Het advies van de omgevingsdiensten: ga met ons in overleg.

20

**OPLEIDEN, MAAR
DAN OOK VASTHOUDEN**

De VVVF organiseert met opleidingsinstituten ROVC Technische Opleidingen en VAPRO vakopleidingen in de verfbranche. Praktische basisopleidingen om veilig en met kennis van zaken aan de slag te gaan bij verf-, inkt- en coatingbedrijven. Door arbeidskrachte, maar ook door de vergrijzing, stijgt de vraag naar snelle, toegespitste cursussen. “De demografie hakt erin de komende jaren. Veel ervaren personeel gaat met pensioen.”

MAXIMUM RESOURCE CONSERVATION – TESTED SAFETY

SCHÜTZ
GREEN LAYER
HIGH-QUALITY RECYCLED PLASTIC

WITH OPTIONAL
UN APPROVAL

4 – 10 MAY 2023
DÜSSELDORF
HALL 10
BOOTH D22|E34

SCHÜTZ GREEN LAYER is our eco-friendly, next-generation packaging.

Only high-quality SCHÜTZ recyclate from our own global recycling programme is used to make the middle layer of the inner bottle, increasing the proportion of recycled plastic to as much as 68 %. This allows us to conserve natural resources and further improve the CO₂ footprint of our packaging. Naturally, you can depend on the customary high quality and safety you expect from SCHÜTZ: our GREEN LAYER ECOBULK and PE drums are optionally tested and approved for use in the hazardous goods sector.

Find out more at www.schuetz-packaging.net

SCHÜTZ (Benelux) B.V.
Westelijke Randweg 23
Haven 0413
NL-4791 RT Klundert
Telefoon +31 168 334 600
info1benelux@schuetz.net
www.schuetz.net/benelux

24

'WIJ STAAN VOOR VERDIEPENDE VAKINFORMATIE'

Eisma's Schildersblad beleeft dit jaar zijn 125e jaargang. Het Geïllustreerd Schildersblad van de Leeuwarder W.A. Eisma groeide uit tot een onafhankelijk kennisplatform voor professionals uit de schilders- en onderhoudsbranche. "Wij staan voor verdiepende vakinformatie en volgen de ontwikkelingen binnen de sector en de verfindustrie op de voet", zegt hoofdredacteur Wouter Mooij.

'NIEUWE LOCATIE VEEL BETER GESCHIKT VOOR ONZE GROEIPLANNEN'

Touwen & Co verhuisde in september 2022 van Zaandam naar Zeewolde. Directeur Peter Bras is content met de verhuizing. "De nieuwe locatie is veel beter geschikt voor onze groeiplannen. Onze producten liggen al bij ruim 2000 verkooppunten in Nederland, maar vooral in België is nog ruimte voor groei in de doe-het-zelfmarkt."

36

7 VOORWOORD PAUL DOKTER

Mengelmoes van bekend en gloednieuw

8 PROJECT

Het imposante Van Dam-orgel uit 1832 in de Grote Kerk in Tholen krijgt na bijna zeventig jaar een restauratie- en schilderbeurt

11 NWS/SECTOR

Selectie van nieuws en ontwikkelingen in de verf- en drukinktsector

29 GASTCOLUMN

Alex Krijger, oprichter geopolitiek adviesbureau Krijger & Partners over een volatiele wereld met risico's en kansen

32 MASTERS OF MAINTENANCE 2024

Word ook partner

34 BEROEP IN BEELD

George Hermens, researcher bij AkzoNobel in Sassenheim, over zijn onderzoek naar biobased autolakken

40 NWS/VVVF

Nieuws en service van de vereniging

45 PODIUMPAGINA'S

Bedrijven presenteren nieuwe producten en diensten voor de sector

OP DE COVER:

De grootste blikvanger van Winschoten, de 41 meter hoge Middeleeuwse toren d'Olle Witte, heeft in vier weken een grondige opknabbeurt gehad. Schildersbedrijf Beikes Schilderswacht reinigde de toren eerst met stoom om deze vervolgens met een algenbestrijder te behandelen. Voor het betonwerk gebruikten de schilders een duurzame en schrobvaste lage zijdeglanzende muurverf van AkzoNobel. Het houtwerk behandelden de schilders voor met een vochtregulerende grondlak van de verfproducent. Daarna pasten ze een vochtregulerende duurzame witte hoogglans lakverf, eveneens van AkzoNobel, toe. De toren diende als uitkijkpost, oord om in te schuilen, gevangenis, verdedigingsbolwerk in de Tachtigjarige Oorlog en kreeg in de 19de eeuw zijn huidige koosnaam.

WWW.AKZONOBEL.COM
FOTO: AKZONOBEL

VERPAKKINGSEMMEERS VAN 100% GERECYCLED KUNSTSTOF (PCR)

WAT ZIJN DE VOORDELEN?

- GEEN TOEPASSING VAN FOSSIELE GRONDSTOFFEN
- VEEL LAGERE CO2 UITSTOOT
- STIMULANS DUURZAAM INKOPEN BINNEN UW BEDRIJF

UITPROBEREN? DAT KAN!

Scan de QR-code en vraag een gratis sample pakket aan via onze website!

**DIJKSTRA
PLASTICS**

MENGELMOES VAN BEKEND EN GLOEDNIEUW

Het jaar vloog weer voorbij. En wat is er veel gebeurd! Het eind van een jaar is altijd een mooi moment om even terug te kijken. Een aantal zaken hadden we dit jaar al zien aankomen. Neem het 125-jarig jubileum van Eisma's Schildersblad dat in 1899 van start ging als Het Geïllustreerd Schildersblad. Overigens best een wonderlijke naam, want je moet zoeken naar plaatjes. Maar voor die tijd was het waarschijnlijk al erg 'geïllustreerd'. In dit artikel blikken we terug op een eeuw - en langer - schilderwerk en vakkennis.

Andere zaken die we dit jaar weer zagen voorbij komen, waren nieuwe plannen van de overheid, uitstel van die plannen en toch weer meer regels. Regeldruk is een bekend fenomeen. In de verkiezingsprogramma's kwam het zelfs voor. In dit nummer van Verf & Inkt Magazine gaan we het gesprek aan met de omgevingsdiensten en hun benadering van potentieel Zeer Zorgwekkende Stoffen, pZZS. De omgevingsdiensten willen dat bedrijven een vermijdings- en reductieprogramma aanleveren voor pZZS. Volgens de VVVF is dat een

bovenwettelijke eis, een visie die staatssecretaris Vivianne Heijnen (I&W) ondersteunde in een recente Kamerbrief.

Een andere ontwikkeling die we al lang zagen aankomen, is de arbeidskrachte. Met de demografische ontwikkelingen is het lastig goed personeel te vinden. De VVVF organiseert daarom samen met VAPRO Vakopleidingen en ROVC Technische Opleidingen praktische basisopleidingen om veilig en met kennis van zaken aan de slag te gaan bij verf-, inkt- en coatingbedrijven. Dat de opleidingen in een behoefte voorzien én aanslaan bij de deelnemers leest u in het artikel in deze uitgave.

Verschuivingen op het wereldtoneel zijn evenmin nieuw, maar ze werden dit jaar wel scherper. Drie grote autocratieën – China, Rusland en Iran – zijn bezig met het 'testen van het Westen', schrijft Alex Krijger van het gelijknamige geopolitieke adviesbureau. In zijn column schetst hij dat de positie van Amerika en Europa onder druk staat door geopolitieke krachten.

Naast zaken die elk jaar min of meer weer terugkeren, kwamen dit jaar ook zaken langs die we aan het begin van 2023 nooit hadden zien aankomen. We hadden niet verwacht dat het 20% van de tijd zou regenen in plaats van de gemiddelde 7% (wat ik persoonlijk al aan de ruime kant vind). Niemand had in januari kunnen voorspellen dat de PVV in november de grootste partij van Nederland was en dat Omtzigt een geheel nieuwe partij uit de grond zou stampen. En begin dit jaar had ik in ieder geval niet gedacht dat ik een groot deel van 2023 zou optreden als voorzitter a.i. Maar dat is nu ook weer ten einde. Tijdens de VVVF-ledenvergadering op 22 november in kasteel De Vanenburg in Putten heb ik de voorzittershamer overgedragen aan Marlies van Wijhe als voorzitter en aan Justus Tichelman als vicevoorzitter. Ik wens beiden veel succes met deze taken en draag het stokje met vertrouwen aan hen over.

Tot slot wens ik iedereen fijne feestdagen en een gezond en veilig 2024!

Paul Dokter, bestuurder VVVF

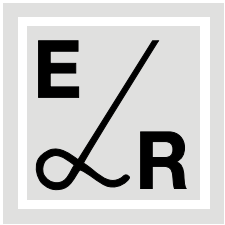

VAN DAM-ORGEL IN THOLEN KRIJGT RESTAURATIE EN SCHILDERBEURT

Het imposante Van Dam-orgel uit 1832 in de Grote Kerk in Tholen krijgt na bijna zeventig jaar een restauratie- en schilderbeurt. Het kerkbestuur schakelt hiervoor de Utrechtse orgelmaker Elbertse & Van Vulpen in. De orgelmaker start met een onderzoek naar de originele kleur en samenstelling van de verf op de orgelkast, gevolgd door een onderzoek naar de staat van diverse onderdelen. Doel is om goed voorbereid te zijn op de demontage van het pedaal en het rugwerk in 2024. Begin 2025 volgt de demontage van de windvoorziening (balgen) en het hoofd en bovenwerk. Vervolgens plaatst de orgelmaker de gerestaureerde delen weer terug en krijgt de gehele orgelkast met balustrade een schilderbeurt in de huidige kleurstelling. Zo kunnen bezoekers eind 2025 weer genieten van de klanken van het orgel. De provincie Zeeland verleende een subsidie voor het project. Het kerkbestuur is druk bezig om de eveneens toegezegde rijkssubsidie met een wijzigingsvoorstel veilig te stellen. Dat is nodig omdat de restauratieopdracht is gewijzigd. Voor de restauratie is door de provincie Zeeland een subsidie toegekend van 500.000. Het kerkbestuur zoekt sponsors die een bijdrage willen leveren aan het project.

MEER INFORMATIE:
[HGTHOLEN.NL/HET-VAN-DAM-ORGEL/](https://hgtholen.nl/het-van-dam-orgel/)

PROJECT

E & R B.V.

Proven Excellence.

NETZSCH Alpha® NEOS de nieuwe standaard!

Al meer dan 40 jaar uw vertrouwde partner in procesmachines voor de verf- en inkt industrie.

Samen met onze partners NETZSCH Feinmahltechnik GmbH en J. De Vree & Co N.V. bieden wij innovatie disperseersystemen, parelmolens, mengmachines, afvulmachines & turnkey projecten voor de verf- & inkt industrie.

Optimaal dispergeren, malen, mengen en afvullen. Hogere productiviteit. Kortere omsteltijden. Besparen op energie, koelwaterverbruik en onderhoud.

Wij vertellen u er graag meer over!

DEVREE DEVREE

er-bv.com

NETZSCH
Proven Excellence.

HAVO 5-LEERLINGEN BEZOEKEN LABORATORIUM ANKER STUY COATINGS

In de vijfde klas van de havo moeten leerlingen een profiel-

werkstuk maken. Drie leerlingen van de christelijke scholengemeenschap Liudger bezochten daarvoor in november het laboratorium van Anker Stuy Coatings in Terwispel. Met hun

profielwerkstuk kozen ze binnen het vak scheikunde voor verf. De leerlingen brachten twee verschillende soorten mee: een watergedragen en een oplosmiddelhoudende verf. Mitchell Glas, Junior Product Development Engineer bij de verfproducent, begeleidde ze bij hun onderzoek. Samen met hem bepaalden de scholieren in het laboratorium de verschillende eigenschappen van de verven. Met professionele apparatuur stelden ze de fijnheid, glans, droging, elasticiteit, hardheid en viscositeit vast.

www.ankerstuy.nl

TRIFLEX LEVERT BIJDRAGE AAN WONDERWOODS-PROJECT

In het hart van Utrecht naast de Jaarbeurs komen in 2024 twee torens van 70 en 105 meter hoog met daktuinen. Triflex levert in samenwerking met verschillende partijen een bijdrage aan de realisatie van het Wonderwoods-project. De twee torens bieden niet alleen koop- en huurwoningen, kantoren, horeca en detailhandel, maar er komen ook 280 bomen en 75.000 planten aan de buitenkant. Zo ontstaat een verticaal stadsbos, middenin Utrecht. Voor de bomen en planten zijn goed waterbeheer cruciaal. Triflex levert een vloeibaar en onderhoudsvrij product om de details en aansluitingen bij daken, balkons en daktuinen af te werken en waterdicht te maken. Het product is wortelbestendig, een vitale eigenschap door alle begroeiing bij het project. www.triflex.nl

AKZONOBEL IN GROOT-AMMERS VIERT 120-JARIG BESTAAN

De productielocatie voor decoratieve coatings van AkzoNobel in Groot-Ammers vierde in oktober het 120-jarig bestaan. Het is een productielocatie met een rijke geschiedenis: in 1903 vestigde de Firma Brink zich in Groot-Ammers, die in 1970 fuseerde met Molyn & Co en later opging in Akzo. Het begon

ooit in Rotterdam in een schilderswinkel die geopend werd in 1828 door Francois Adriaan Molyn op 23-jarige leeftijd. Hij was de grondlegger van de onderneming die zou uitgroeien tot de Koninklijke Lak, Vernis- en Verffabrieken Molyn & Co. Sinds 1986 maakt Brink/Molyn deel uit van Akzo. In 1996 kreeg Koninklijke Brink/Molyn de naam AkzoNobel Coatings Groot-Ammers.

www.akzonobel.com

AXALTA KOMT MET FORMULERINGEN VOOR ADAS-RIJHULPSYSTEMEN

Axalta Refinish heeft zijn databases voor schadeherstellers uitgebreid met kleurformuleringen voor geavanceerde rijhulpsystemen (ADAS). Met de kleurformules speelt het bedrijf in op de toename van auto's met radarsensoren. ADAS-rijhulpsystemen zorgen dat automobilisten en andere weggebruikers extra zijn beschermd. De geavanceerde rijhulpsystemen zitten vaak achter gespoten, plastic onderdelen van auto's die het signaal van de sensoren op een negatieve manier kunnen beïnvloeden. Het gebruik van een verkeerde lak kan een mogelijke storing van kritische veiligheidssystemen veroorzaken. Denk hierbij aan sensoren voor voetgangersdetectie,

automatisch noodremmen, dodehoekdetectie etc.

www.refinish.axalta.eu

GEVELSCHILDERINGEN ALS EERBETOON AAN VAN GOGH

Drie flats aan de Leerinkstraat in Doetinchem zijn voorzien van kleurrijke schilderijen geïnspireerd naar Van Gogh. Het gekozen ontwerp is geïnspireerd op het schilderij Zonnebloemen van Van Gogh. Er zijn drie varianten zichtbaar op de flats. Eén met overwegend gele verftinten, een ander met blauwe verftinten en de derde met rode verftinten, meldt Omroep Gelderland. De fleurige werken staan symbool voor dankbaarheid, vriendschap en verbinding. De gevelschilderingen dragen volgens de wooncorporatie bij aan een prettige en levendige woonomgeving. De laatste penseelstreken werden gezamenlijk aangebracht door medewerkers van De Variabele, Te Mebel, 't Wassinkhuys, De Naobers, Schildersvakopleiding Zutphen, Hoogwerkt, Sité en PPG.

www.ppg.com

RIGO VERFFABRIEK VERBOUWT FABRIEKSPANDEN

RIGO Verffabriek rondde eind oktober de verbouwing van de fabriekspanden en de winkel in IJmuiden af. Het dak is geïsoleerd en waterdicht gemaakt, de nieuwe raamkozijnen met het hoogste rendement isolatieglas zijn geplaatst, evenals de nieuwe geïsoleerde gevels. Het bedrijf bespaart hierdoor de komende jaren enorm veel energie en gas. Het pand van RIGO Verfcentrum is opnieuw gevoegd, geschilderd en daar waar nodig opgemetseld. De verfproducent begon twee jaar geleden met de sloop van het deel van het pand waar asbest inzat. Het bedrijf was toen in onderhandeling om samen te gaan met de Franse Blanchon Group en legde de sloop tijdelijk stil. Na afronding van de overname kon RIGO Verffabriek verder investeren in de fabriekspanden en de winkel.

www.rigoverffabriek.nl

elcometer®

Meinig
Snel · Herhaalbaar ·
Accuraat · Duurzaam

**TIJLMAAN
BRENGERS**

Maak consistente en reproduceerbare coating monsters met de **Elcometer 4340** gemotoriseerde film applicator

elcometer.com

Invicta.
Join us at
the top.

Our new **MicroMedia Invicta** brings you a step-change in bead mill technology, with 25% higher efficiency, 50% higher productivity and 100% higher flow rate capability.

Sounds interesting? Get in touch.
grinding.dispersing@buhlergroup.com

KLEUREN 2024: AKZONOBEL Kiest PASTELROZE EN PPG HONINGBEIGE

AkzoNobel en PPG presenteren in het najaar hun kleuren van het jaar 2024. AkzoNobel kiest voor de zoete omhelzing met Sweet Embrace. Grenzeloos is de kleur van PPG met de naam Limitless. Sweet Embrace is volgens de kleurexperts van AkzoNobel 'een vriendelijke en zachte tint die een positief gevoel in onze levens brengt'. De kleur is geïnspireerd door zachte veren en avondwolken en het resultaat van uitgebreid onderzoek naar wereldwijde sociale ontwikkelingen en design- en consumententrends voor 2024. Hieruit

blijkt volgens de verfproducent dat we in een onzekere wereld op zoek zijn naar een gevoel om erbij te horen. PPG koos voor de honingbeige kleur Limitless: ingetogen, gesofisticeerd en rustgevend. Het weerspiegelt volgens PPG een verschuiving in de voorkeur van consumenten, die meer uitgaat naar warmere, minder verzadigde kleuren voor alles om ons heen, van voertuigen tot gebouwen. "We betreden een nieuw tijdperk van explosieve creativiteit en verandering," vertelt Donna Taylor, kleurexpert bij PPG. Het honingbeige is een warme neutrale kleur voor het komende jaar. www.akzonobel.com en www.ppg.com

POLITIEK WIL NIET BEZUINIGEN MAAR LASTEN VERHOGEN

Partijen willen de overheidsfinanciën verbeteren door de lasten te verhogen. Weinigen kiezen voor bezuinigingen. De meesten gaan voor verhoging van de lasten voor burgers en bedrijven. Dat viel op te maken uit de doorrekeningen van tien verkiezingsprogramma's door het Centraal Plan Bureau. Opvallend zijn de bezuinigingen op de kennis-economie die partijen voorstellen. "Dit is zorgelijk omdat juist

voor een hoogwaardige economie investeringen in kennis en innovatie cruciaal zijn," reageren VNO-NCW en MKB-Nederland. "Kennis is de grondstof voor onze toekomstige economie en door daarop te bezuinigen, ondertussen de lasten verder te verhogen én werken minder te aantrekkelijk te maken, komen onze verdiensten op termijn in de knoei. Terwijl we het eerst moeten verdienen om te kunnen verdelen om bijvoorbeeld onze agenten, zorgpersoneel en leraren te kunnen betalen." www.cpb.nl

VOORMALIG KLOOSTER VERANDERT MET VERF VAN WIJZONOL IN MODERN RIJKSMONUMENT

Het voormalige trappistinnenklooster Ons Koningsoord in het Brabantse Berkel-Enschot uit 1933 is in 2017 omgebouwd tot een appartementencomplex. Er zijn 44 starterswoningen en 55 seniorenwoningen gerealiseerd. Daniëlle Slabbers, Wijzonol Technisch Accountmanager, schreef in samenwerking met Schildersbedrijf Camp B.V. een technisch onderhoudsplan voor duurzaam schilderonderhoud. Voor de eerste schilderbeurt na de renovatie in 2017 zijn diverse Wijzonol-producten gebruikt,

waaronder grondlak en hoogglanslak, om het monument zijn oorspronkelijke glorie terug te geven en tegelijkertijd te beschermen tegen alle weersinvloeden. De kozijnen zijn in een zacht gele kleur geschilderd en de deuren in een donkere kleur. Al het buitenschilderwerk is onlangs bijgewerkt, waardoor het rijksmonument weer jaren mee kan. www.wijzonol.nl

POTENTIEEL ZEER ZORGWEKKENDE STOFFEN:
WAT VERWACHT DE OVERHEID?

‘BEDRIJVEN, NEEM ZELF DE REGIE’

Naast ruim 2.100 zeer zorgwekkende stoffen kent Nederland 356 potentieel zeer zorgwekkende stoffen. Deze twee categorieën hebben een andere juridische status, maar dat maakt in de praktijk weinig uit voor het toezicht en de handhaving. VVVF-leden voelen zich overvraagd. Het advies van de omgevingsdiensten: ga met ons in overleg.

TEKST: DORINE VAN KESTEREN

Van potentieel zeer zorgwekkende stoffen (pZZS) zijn er aanwijzingen dat ze grote risico's hebben voor de gezondheid en/of het milieu, maar is dit nog niet met zekerheid te zeggen. Het stoffendossier is bijvoorbeeld nog niet compleet of de evaluatie van de beschikbare toxicologische evaluatie moet nog plaatsvinden. Het RIVM werkt de lijst met pZZS tweemaal per jaar bij, op basis van de Europese lijsten met zorgwekkende stoffen waarvan nog niet alle eigenschappen zijn vastgesteld. Zodra is aangetoond dat een pZZS voldoet aan de ZZS-criteria, wordt de stof verplaatst naar de ZZS-lijst.

Vermijdings- en reductieprogramma

Wat verwachten omgevingsdiensten nu precies van verf- en drukinktproducenten die werken met pZZS? “Bedrijven met een milieuvergunning moeten eens in de vijf jaar een vermijdings- en reductieprogramma aanleveren. Wij verwachten dat ze dit programma ook toepassen op pZZS”, zegt Ronald van Ieperen, programmaleider Omgevingsvergunningen bij DCMR Milieudienst Rijnmond. Dit is de gezamenlijke omgevingsdienst van de provincie Zuid-Holland, dertien gemeenten in de regio Rijnmond en voor de zwaardere bedrijven in de provincie Zeeland.

“Dat betekent dat ze moeten analyseren welke pZZS er gebruikt worden of vrijkomen tijdens het productieproces, welke emissies er zijn en in welke hoeveelheden”, vult Marcel Rietberg aan, hoofd afdeling Omgevingstaken van de Omgevingsdienst West-Holland, die werkt voor de provincie Zuid-Holland en twaalf gemeenten in het noorden

RONALD VAN IEPEREN,
PROGRAMMALEIDER
OMGEVINGSVERGUNNINGEN
DCMR MILIEUDIENST RIJNMOND

van Zuid-Holland. “Ook moeten ze onderzoeken of er veiligere alternatieven zijn. Zijn die er niet? Dan is het zaak de veiligheid van de medewerkers te waarborgen bij het gebruik en de opslag van de stoffen én maatregelen treffen om de emissies naar de lucht tot het minimum te beperken.”

Andere juridische status

In de praktijk zijn deze eisen nagenoeg dezelfde als die worden gesteld aan erkende ZZS. Volgens Van Ieperen komt dit voort uit het beleid dat de provincie Zuid-Holland sinds december 2019 voert, dat inhoudt dat de industrie ook de uitstoot van pZZS tot het minimum moet beperken. “Zuid-Holland neemt het zekere voor het onzekere en wil niet afwachten met ingrijpen totdat een stof daadwerkelijk wordt geclassificeerd als ZZS. Chemiebedrijf Chemours heeft dit beleid met succes aangevochten bij de rechter, maar de provincie is in hoger beroep gegaan. In de tussentijd blijft het beleid ongewijzigd.”

Dit heeft vooral rechtstreekse gevolgen voor de verf- en drukinktproducenten die onder het Besluit risico's zware ongevallen (BRZO) en daarmee onder provinciaal toezicht vallen, aldus Van Ieperen. “Tegelijk ontcom je er niet aan dat het Zuid-Hollandse beleid ook het gemeentelijk toezicht van de omgevingsdiensten hier in enige mate beïnvloedt. Daaronder valt het leeuwendeel van de verf- en drukinktindustrie.”

Maar deugt het wel dat dezelfde minimalisatieplicht geldt voor stoffen die niet dezelfde juridische status hebben? Niet voor niets oordeelde de rechtbank in de Chemours-zaak dat een wettelijke basis voor het provincia-

COR VET,
TEAMLEIDER INSPECTIE EN
HANDHAVING BIJ DCMR
MILIEUDIENST RIJNMOND

le beleid ontbreekt. Van Ieperen:
“Het potentiële risico van een zeer kwalijke stof rechtvaardigt de aanpak. Want als het later wel een ZZS blijkt te zijn, dan ben je al die tijd die stof in grotere hoeveelheden aan het emitteren dan wanneer de stof wél als een ZZS was behandeld. Het doel is om de uitstoot van pZZS uit voorzorg te beperken, om deze categorie stoffen in de gaten te houden. Kijk naar de kwalijke gevolgen die PFAS blijkt te hebben voor mens en milieu.” Hij begrijpt dat verfen drukinktbedrijven zich soms overvraagd voelen. “Aan de andere kant hebben zij een maatschappelijke verantwoordelijkheid om de risico’s in te perken.” Rietberg: “Ook bij potentiële risico’s moet je heel zorgvuldig omgaan met je omgeving en de gezondheid van je medewerkers.”

Een ander bezwaar is dat Zuid-Holland voor de troepen uitloopt, en het beleid elders in Nederland dus anders kan zijn. “Ik kan me voorstellen dat dit voor bedrijven onzekerheid oplevert”, beaamt Rietberg. “Het is denkbaar dat de ene omgevingsdienst strenger omgaat met pZZS dan de andere. Daarom zou het goed zijn als een brancheorganisatie als de VVVF op landelijk niveau in gesprek gaat met de vereniging van omgevingsdiensten, om willekeur te voorkomen en een level playing field te creëren.”

Niet uitvoerbaar

Het ministerie van I&W heeft vorig jaar het ZZS-emissiebeleid 2016-2021 laten evalueren. Een van de bevindingen is dat niet voor iedereen duidelijk is hoe het bevoegd gezag omgaat met kosteneffectiviteit. ‘Veel bedrijven geven aan dat de opgaven voor emissiereductie die bij hen worden neergelegd, niet uitvoerbaar zijn of niet in verhouding tot de kosten die ze moeten maken’, staat te lezen in het rapport. Er staat ook in dat de minimalisatieplicht veel vragen en discussie oproept. Dat komt onder meer doordat de definities van de begrippen ‘minimalisatie van emissies’ en ‘verwaarloosbaar risiconiveau’ niet uitblinken in helderheid.

Van Ieperen herkent dit beeld. “ZZS-emissies zijn in eerste instantie genormeerd op grond van de best beschikbare technieken. De minimalisatieplicht schrijft echter voor dat je moet onderzoeken of je nog een stap verder kunt gaan. Ofwel: de uitstoot niet per se helemaal tot nul terugbrengen, maar wel zoveel mogelijk. Het is voor bedrijven best ingewikkeld om aan te tonen wanneer ze daaraan hebben voldaan. Maar een goede onderbouwing is essentieel. Anders kan het bevoegd gezag geen goed oordeel vormen.”

Als ‘uitgeplaatste milieuafdeling’ van de gemeentelijke en provinciale overheid, voelt Rietberg zich verantwoordelijk voor de wet- en regelgeving in ons land. “Wij zijn onderdeel van de overheid, punt. En wetten en regels moeten duidelijk zijn, dat is in het belang van burgers, bedrijven én onszelf. Als definities niet duidelijk zijn, moeten bedrijven en omgevingsdienst daarover met elkaar in gesprek.”

Kosten en baten

Lang niet alle bedrijven leveren een transparant document aan waaruit de omgevingsdienst kan afleiden dat ze hun uiterste best hebben gedaan om de uitstoot tot het minimum te beperken, aldus Cor Vet, teamleider inspectie en handhaving bij DCMR Milieudienst Rijnmond. “Dan wordt bijvoorbeeld onvoldoende duidelijk welke alternatieven een bedrijf heeft onderzocht en wat de motivatie was om een alternatief te laten vallen. Regelmatig zeggen we: ga je huiswerk nog een keer doen. Uiteraard maakt het uit of hoeveel capaciteit en middelen een bedrijf heeft. Niet alle bedrijven hebben procestechnologen in dienst, en het kost geld om een adviesbureau in te huren.”

Ook de maatregelen zelf kosten geld. Van Ieperen: “Voor dampvormige stoffen moet je denken aan bedragen tussen 3.000 en 30.000 euro per kilogram die wordt ‘afgevangen’, terwijl het normeringskader van de minimalisatieplicht niet volledig duidelijk is en bedrijven niet precies weten waarop ze worden beoordeeld. En daar komen soms nog complicerende factoren bij. Denk aan de situatie dat een nieuwe techniek leidt tot minder uitstoot van ZZS, maar tot een forse verhoging van de stikstofuitstoot. Hoe weeg je dat af?”

De kwestie van de kosteneffectiviteit speelt zeker bij pZZS, aldus Rietberg. “Bij mogelijke risico’s zijn veel bedrijven terughoudend om te investeren. Ik vind dat we het gesprek daarover moeten aangaan. Leg maar uit waarom een investering nu (nog) niet kosteneffectief is, dan hebben we het erover. Maar laat wel zien dat je erover hebt nagedacht.”

Menskracht en budget

In de evaluatie staat verder dat het onduidelijk is of het overheidsbeleid helpt om de uitstoot van ZZS te minimaliseren. Dat komt mede omdat het ZZS-emissiebeleid ‘relatief nieuw is voor veel stoffen en bevoegde gezagen en omgevingsdiensten volop bezig zijn met de implementatie ervan.’ Het is ingewikkelde materie, erkent Vet. “ZZS én pZZS staan hoog op onze agenda en maken deel uit van vergunningvoorschriften en bedrijfsinspecties. Het zijn onderwerpen waar onze prioriteit ligt, en dat leidt tot voldoende menskracht, kennis en kunde bij onze dienst.”

Ook Rietberg heeft zijn formatie op orde, ondanks de druk op de arbeidsmarkt. “Indien nodig kan ik altijd een beroep doen op een van de vijf om-

gevingsdiensten in Zuid-Holland waarmee we samenwerken. In dit samenwerkingsverband leiden we ook trainees op op het gebied van ZZS en pZZS.”

Anticiperen

Al met al vinden de toezichhouders dat bedrijven vooruit moeten denken, en er rekening mee moeten houden dat iedere pZZS morgen of overmorgen tot ZZS kan worden gebombardeerd. Rietberg: “Je bent te laat als je dan pas in actie komt. De pZZS-lijst is dynamisch, dus anticipeer daarop en neem tijdig de vereiste maatregelen. Natuurlijk komt daar een kostenbatenafweging bij kijken, een bedrijf wil winst maken en dat moet ook, want anders komt Nederland economisch niet verder. Maar dit moet wel in balans zijn met de publieke belangen in onze samenleving.” Het advies is zonneklaar: ga in gesprek met de omgevingsdienst. Van Ieperen: “Stel dat een bedrijf alle benodigde informatie aanlevert, laat zien dat ze serieus onderzoek hebben gedaan naar alternatieve stoffen en maatregelen om de uitstoot van pZZS te minimaliseren en dat wij dat onderzoek onderschrijven na toetsing aan het wettelijke en beleidskader. Als het bedrijf dan vervolgens zegt: ‘Dit is het, we kunnen niet meer doen’, dan accepteren wij dat in principe.”

Rietberg: “Een bedrijf dat zijn verantwoordelijkheid neemt, vindt een andere overheid tegenover zich dan een bedrijf dat achteroverleunt. Stel je proactief op, neem zelf de regie. En kom je er niet uit met de inspecteur of vergunningverlener, schroom dan niet om contact op te nemen met het management van de omgevingsdienst.”

De provincie Zuid-Holland is niet bezig met een Alleen-gang, besluit Van Ieperen. “Ook de Onderzoeksraad voor de Veiligheid wil dat het voorzorgsbeginsel wettelijk wordt verankerd. ‘Om ook pZZS – waaronder met name ook (potentieel) persistente stoffen als PFAS – beter te kunnen

reguleren, is wetgeving nodig die dat beter mogelijk maakt’, schreef de raad afgelopen april in het rapport ‘Industrie en omwonenden’.

Sindsdien zijn er een rondetafelgesprek, een debat en moties in de Tweede Kamer geweest, en het politieke discours wordt vervolgd.

Kortom: het Zuid-Hollandse beleid past in een bredere maatschappelijke beweging.”

MARCEL RIETBERG,
HOOFD AFDELING
OMGEVINGSTAKEN VAN DE
OMGEVINGSDIENST WEST-
NEDERLAND

BOVENWETTELIJKE EISEN VOOR pZZS OF NIET?

De verwachting van Omgevingsdiensten dat bedrijven jaarlijks een vermijdings- en reductieprogramma aanleveren voor potentieel zeer zorgwekkende stoffen (pZZS) is volgens de VVVF een bovenwettelijke eis.

Staatssecretaris Vivianne Heijnen van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat sprak zich hierover 29 september 2023 uit in een Kamerbrief als reactie op de motie Klaver c.s. over pZZS.

De rechtbank Den Haag stelde eerder in de zaak Chemours dat het bevoegd gezag zich op het voorzorgsbeginsel mag beroepen om de uitstoot van (mogelijk) gevaarlijke stoffen te beperken, ook als de ZZS-status van deze stoffen nog niet formeel is vastgesteld. Volgens de rechtbank is het enkele feit dat een stof op de pZZS-lijst van het RIVM is geplaatst echter onvoldoende om aan de toepassingsvoorwaarden van het voorzorgsbeginsel te voldoen.

Klaver verzocht in de motie om pZZS gelijk te stellen aan ZZS om mens en omgeving te beschermen. Heijnen gaf aan dat ze dit onderdeel van de motie niet kan uitvoeren. “Het is nu al voor bevoegde gezagen - zoals de provincie Zuid-Holland - mogelijk om vanuit voorzorg aan emissies van bepaalde pZZS in de vergunningverlening eisen te stellen, mits dat voldoende wordt onderbouwd”

Verder schrijft ze in de Kamerbrief dat door de brede scope van de pZZS lijst op dit moment ruim 350 stoffen en stofgroepen op deze lijst staan. “In praktijk blijkt dat veel pZZS - ongeveer driekwart van het totaal- uiteindelijk geen ZZS-status krijgen. Bij het volwaardig uitvoeren geven aan de motie betekent het gelijkschakelen van pZZS aan ZZS dat in circa 75 procent van de gevallen het opleggen van forse langjarige administratieve en financiële verplichtingen achteraf niet nodig was.”

ZZS-metingen in batch-processen in de verf- en drukinkt-industrie, zijn volgens de VVVF niet uit te voeren. Er zijn niet altijd analysemethoden en daar waar bedrijven wel kunnen meten, liggen de resultaten op of onder de detectiegrens. Hierdoor zijn metingen niet reproduceerbaar en betrouwbaar.

Uiteraard is het belangrijk om te weten binnen het bedrijf welke pZZS-stoffen het gebruikt, maar pZZS gelijk stellen aan ZZS is disproportioneel. De VVVF adviseert dat als de Omgevingsdienst dit wel eist, het bedrijf een onderbouwing per pZZS-stof vraagt.

De VVVF/VLK heeft de stoffentool gelanceerd. VVVF- en VLK-leden kunnen met de tool eenvoudig controleren wat de status is van de stoffen die ze gebruiken o.a. pZZS.

Up to 100% recycled material. 100% spectacular.

An important step for the circular economy.
Take action!

Are you ready?
Scan the QR code now and find out
more about the Jokey Eco Concept!

Packaging Done Wisely.

OPLEIDEN, MAAR DAN OOK VASTHOUDEN

De VVVF organiseert met opleidingsinstituten ROVC Technische Opleidingen en VAPRO vakopleidingen in de verfbranche. Praktische basisopleidingen om veilig en met kennis van zaken aan de slag te gaan bij verf-, inkt- en coatingbedrijven. Door arbeidskrapte, maar ook door de vergrijzing, stijgt de vraag naar snelle, toegespitste cursussen. “De demografie hakt erin de komende jaren. Veel ervaren personeel gaat met pensioen.”

TEKST: MARGA VAN ZUNDELT
FOTO'S: ROVC, VAPRO

Cursisten van de vakopleiding Verfengineer (ROVC) of de opleiding Verfvakman (VAPRO) zijn tegenwoordig diverser. In allerlei opzichten. Hij

of zij is vaker een zij-instromer op de arbeidsmarkt, wat ouder en mogelijk arbeidsmigrant. Ook de opleidingsachtergrond is gevarieerder, net als de beheersing van het Nederlands. Dat maakt de groepsindeling wat lastiger, stelt Sander Fielt, Productmanager Technisch Onderwijs bij ROVC. “En het vergt meer flexibiliteit van de docent die alle cursisten op hetzelfde eindniveau moet brengen.”

Toch neemt het slagingspercentage niet af. Het gaat dan ook om gemotiveerde mensen, stelt Niels Korst, manager Operations & HR van VAPRO. “Het zijn mensen die geïnteresseerd zijn in techniek maar er nog niet eerder in werkten. De sector is financieel aantrekkelijk. Het gaat vaak om ploegendiensten, maar daar staat een goede beloning tegenover. Dat trekt.”

Vakmanschap

De meeste cursisten hebben een operationele, hands-on functie, en krijgen een toepassingsgerichte basisopleiding. Fielt: “Wij leiden op zonder ballast. Zo noemen we dat. Het is echt beroepsgerichte, praktische kennis, uit het hier en nu.”

De stof sluit direct aan bij de dagelijkse praktijk en in de lessen worden veel praktijkvoorbeelden besproken en praktijkopdrachten gegeven. Korst: “Juist de dagelijkse, herkenbare voorbeelden blijven goed hangen.” Zo wordt natuurkundige kennis zoals thixotrope verf behandeld vanuit het voorkomen van ‘lopers’, legt Korst uit. “Tijdens het schilderen oefen je kracht uit op de verf, daardoor wordt die verf dunner en is makkelijker te verwerken. Stop je met strijken dan wordt de verf weer dikker wat druppelen voorkomt.”

De arbeidskrapte in Nederland zorgde de afgelopen jaren niet voor meer of minder cursisten, maar wel voor meer vraag naar losse, korte cursussen, merken de opleiders. Korst: “We zien dat bij al onze opleidingen. Bedrijven vragen om toegespitste cursussen voor hun nieuwe mensen zodat die snel

aan de slag kunnen.” Begrijpelijk, vinden de opleiders. Ze bieden de (deel)cursussen ook los aan. Maar allebei benadrukken ze het belang van een complete opleiding. Fielt: “Volgt een cursist het hele programma dan is het eindniveau vergelijkbaar met vijf jaar werkervaring. Dat is echt een boost voor de ontwikkeling van de medewerker én voor de kennis in je bedrijf.”

Wie het hele traject afrondt, wordt beloond met het vakdiploma dat het stempel van de VVVF draagt en een eenmalige diploma-toeslag van vijfhonderd euro. Korst: “Dat diploma is belangrijk voor het bedrijf maar zeker ook voor de doelgroep zelf. Veel van deze cursisten zaten niet graag in de schoolbanken, het zijn geen boekenmensen, maar praktijkmensen. Dat ze een diploma halen, is vaak ook een persoonlijk succes.”

Docent belangrijk

De lessen zijn in kleine klasjes, vaak op locatie bij de bedrijven zelf. De docent speelt een centrale rol, vertelt Fielt. “Wij zien dat de docent voor zeventig procent het resultaat bepaalt. Dat is echt de succesfactor. De docent heeft niet alleen de praktijkervaring maar komt ook uit de

FRANKY CAUPAIN
BUSINESS PROCESS IMPROVER, PPG
VAPRO-CURSUS VERFVAKMAN 2022

‘Je bent nooit te oud om te switchen’

Na jarenlang teams aansturen in het bankwezen en IT, wilde Franky Caupain echt wat anders. Hij zag een vacature bij PPG en kon op gesprek komen. Bij de rondleiding was Caupain om: “Ik hou van techniek. Ik sleutel zelf graag aan motoren. Die robots en installaties hier, vind ik prachtig.” PPG zag het ook zitten en Caupain vond als vijftiger “een hele andere, maar ook de leukste functie uit mijn loopbaan.”

Waarom op cursus?

“Mijn taak is het optimaliseren van de productieketen. Dus: hoe zetten we mensen, teams en machines het efficiëntst in. Maar in overleggen gaat het regelmatig ook over de technische zaken. Daar wilde ik graag meer van begrijpen. En ik was ook gewoon nieuwsgierig naar hoe je die verf nu eigenlijk maakt.”

Veel geleerd?

“Het was precies wat ik wilde weten, de basis. Ik hoef de details van de productie niet te weten, maar weet nu wel bijvoorbeeld wat dispergeren is en waarom het gebeurt.”

Hoe was het in de klas?

“Prima. We hadden met een achttal collega’s les hier op locatie, elke twee weken een dagdeel, tijdens werktijd.”

Moeilijk?

“Na de stof een keer goed doorlezen waren de examens goed te maken voor mij.”

Arbeidskrapte?

“Het is lastig goede mensen te vinden in deze branche. Ik denk dat veel mensen geen idee hebben dat er in Nederland miljoenen liters verf worden gemaakt. Dat wist ik voor deze baan ook niet. En onbekend maakt onbemind.”

ROVC:

VAKOPLEIDING VERFENGINEER

Incompany en individueel, vier cursussen (ook los te volgen):

- Basis (8 dagen)
- Bindmiddelen
- Formuleren
- Pigmenten

Tijdsinvestering: 4 lesdagen per cursus (6u/d)

Beoordeling: Examen.

Startniveau: mbo-4 werk- en denkniveau

VAPRO:

OPLEIDING VERFVAKMAN

Incompany en in regiocluster, vijf delen (ook los te volgen):

- Introductie verfproces
- Grond- en hulpstoffen
- Verftechnologie
- Verfproductie
- Afvullen en verpakken

Tijdsinvestering: 10 lessen van 4 uur, totaal: ca. 70 studie-uren

Beoordeling: Praktijkopdrachten en theorietoets

Startniveau: Afgeronde vmbo-opleiding

Ook: online voorschakelmodule

‘Dat ze een diploma halen, is vaak ook een persoonlijk succes’

SANDER KRUK
PRODUCTIEMEDEWERKER DE IJSSEL COATINGS
VAPRO-CURSUS VERFVAKMAN 2021

‘Aan dit werk had ik nooit gedacht’

Banen die voor het oprapen liggen? Dat herkent voormalig bakker Sander Kruk niet zo. Hij vond leuk werk vinden juist best lastig toen hij om allergierevonden moest stoppen in de broodbakkerij. “Ik heb nog bij een kaasmakerij gewerkt, maar dat beviel echt niet.” Via een uitzendbureau kwam hij terecht bij De IJssel Coatings. “Aan dit werk had ik nooit gedacht, maar het bevat me prima. Het is leuk, dichtbij, en ik heb prettige collega’s. Dat is wat ik zoek.”

Waarom op cursus?

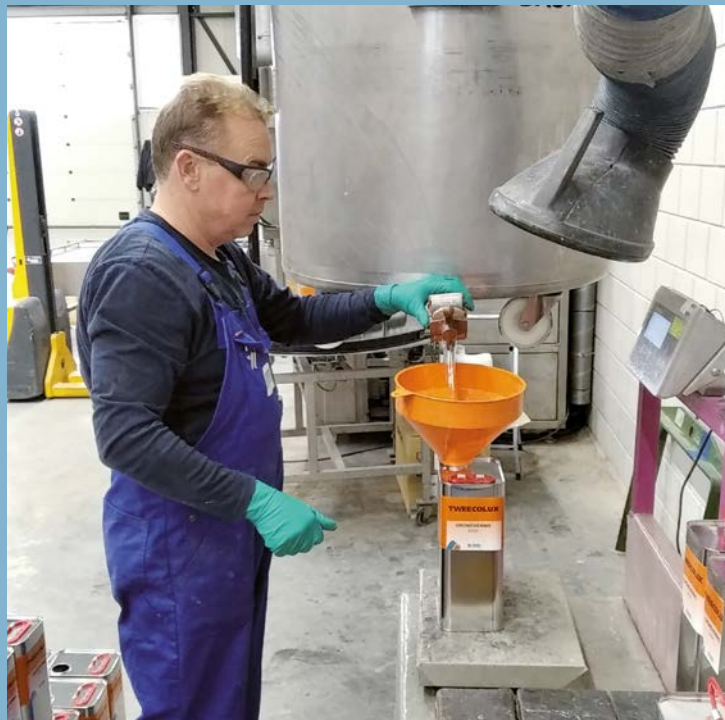
“Toen ik hier een tijd aan de slag was, ging ik me dingen afvragen. Waarom is de volgorde in recepten zo belangrijk bijvoorbeeld? Ik kwam erachter dat deze cursus bestond en vroeg of ik die kon volgen. Met vier man van hier zijn we bij een klasje aangesloten.”

Veel geleerd?

“Zeker. Ik begrijp nu de mengvolgorde voor epoxyproducten en waarom het ene ingrediënt een gevarenetiket heeft en het andere niet. Dat vind ik belangrijk, ik wil weten waar ik mee bezig ben, dan kun je ook handelen als je denkt: klopt dit wel?”

Hoe was het in de klas?

“Even wennen. Zit je ‘s avonds opeens huiswerk te maken. Maar de klas was gezellig en we hadden een goede

docent. De lessen waren telkens bij een ander bedrijf. Erg boeiend ook om daar eens te kunnen rondkijken.”

Moeilijk?

“Ik moest er wel serieus voor gaan zitten, maar de stof was begrijpelijk en je kon alles vragen. Sommige vragen die ik had, gingen wat te diep voor deze basis cursus. Daar kon de docent niet op ingaan, maar dat snap ik.”

Arbeidskrapte?

“Bij ons zijn alle vacatures gevuld. Maar ik heb best een aantal oudere collega’s die binnen een paar jaar met pensioen zullen gaan.”

sector. Daarin leert de cursist in een meester-gezel situatie. Bovendien is de groepsdynamiek belangrijk, deze cursisten leren graag met en van elkaar. We besteden ook veel aandacht aan het groepsproces in de ontwikkeling van docenten. Zo organiseren we workshops als ‘weerstand in de groep’ en ‘non-verbale communicatie’.”

Ervaring verdwijnt

Verwachten de opleiders nu de economie afkoelt minder arbeidskrapte? Korst: “De krapte is zeker niet voorbij. De komende jaren hakt de demografie erin, de laatsten van de babyboomer-generatie gaan met

pensioen. De krapte is de komende tien jaar misschien wat minder gedreven door de economie, maar des te meer door de demografie.” “Wat je nu ziet aan arbeidskrapte is pas het begin”, zegt ook Fielt. “De komende jaren vertrekt heel veel ervaring.” Kunnen de opleiders met hun cursussen veel betekenen om die schok op te vangen? Fielt: “Met de cursussen dragen we bij aan efficiënter werken. Dankzij de kennis is het vaak *first-time-right*.” Korst: “Maar leren houdt niet op bij de laatste les. Binnen een bedrijf moet kennis goed worden overgedragen. Daar wordt niet altijd aandacht aan besteed, terwijl niet elke collega van nature

een mentor is. Daar valt nog zeker wat te winnen.”

Ook Fielt wijst op aandacht voor personeel dat al langer in dienst is. “Geef hen ook de tijd om nieuwe mensen in te werken. Dat gaat niet vanzelf. In een krappe arbeidsmarkt moet je voorkomen dat je je vaste krachten gaat overbelasten. Dan verdwijnen ze richting andere sectoren, met al hun waardevolle kennis en ervaring. Kijk naar de zorg. Mensen vasthouden is minstens zo belangrijk als nieuwe mensen binnenhalen. Pas je groeiambities aan op je arbeidskapitaal, anders krijg je op langere termijn problemen.”

Why **only** recycle, **reuse too!** With our circular packaging solutions (CIPACKS) we help you to close the circular loop together. We offer you a total solution for your company to change to a circular economy through reuse when possible, recycle when not and use these materials for the production of new circular packaging.

 EuroMouldings
PART OF AST

SENS INTERCLEAN
PART OF AST

We are part of AST Kunststoffverarbeitung GmbH. Please visit our websites for more information:
cipacks.com | euromouldings.com | sandermangroup.com | ast-kanister.de

WOUTER MOOIJ, HOOFDREDACTEUR EISMA'S SCHILDERSBLAD OVER 125-JARIG JUBILEUM

‘Geen vak waar meer gekampt wordt om boven den collega uit te munten dan in het schildersvak’ stond begin 1899 op de voorpagina van het eerste nummer van het Geïllustreerd Schildersblad. En: ‘We merken op, hoe ieder tegenwoordig probeert iets anders te maken dan het alle-

daagse gewone verven, zich waagt dan op decoratief gebied. In vele gevallen zelfs te vroeg en te veel, wijl het gewone werk, dat zoo nuttig is het in zijn geheimen te kennen, daardoor vaak verwaarloosd wordt.’

Het was volgens Leeuwarder W.A. Eisma (1869-1948) dan ook tijd voor kwaliteit, schrijft hoofdredacteur Wouter Mooij van Eisma's Schildersblad in het voorwoord van het jubileumnummer dat in september verscheen.

Samen met de Friese kunstschilder, huisschilder en eerste redacteur van het Geïllustreerd Schildersblad, Johan Mammen, legde W.A. Eisma de basis voor het huidige onafhankelijke kennisplatform voor de schilders- en onderhoudsbranche. Met bekende merken als SchildersVakkrant, SchildersVAK.nl, SchildersVAKTV en de Nationale SchildersVakprijs, maar vaandeldrager is nog steeds Eisma's Schildersblad.

Tijd voor kwaliteit

De eerste schilders waren al in de middeleeuwen actief. Ze waren lid van een gilde en de meester-schilder werkte met zijn gezellen aan het onderhoud van gebouwen. Verder brachten schilders het heraldisch wapen van een familie of stad op wapenschilden aan. Hier komt de naam schilder vandaan.

Het vak van huisschilder, zoals wij nu kennen, kwam eind 19e eeuw in Nederland op. Aanvankelijk richtten ze zich vooral op het schilderen van muren, kozijnen en dergelijke. De gegoede burgerij kon echter steeds meer geld besteden en huurde net als de adel schilders in om huizen ook van binnen te decoreren. Op het platteland legden eveneens meer huisschilders zich toe op decoratiewerk om extra te verdienen.

“Ze hadden volgens Eisma echter niet genoeg kennis en kunde”, vertelt Mooij. “Daarom werd het volgens de grondlegger tijd voor kwaliteit. Niet alleen voor het reguliere schilderwerk, maar ook voor decoratieklussen.”

‘Wij staan voor verdiepende vakinformatie’

Eisma's Schildersblad beleeft dit jaar zijn 125e jaargang. Het Geïllustreerd Schildersblad van de Leeuwarder W.A. Eisma groeide uit tot een onafhankelijk kennisplatform voor professionals uit de schilders- en onderhoudsbranche. “Wij staan voor verdiepende vakinformatie en volgen de ontwikkelingen binnen de sector en de verfindustrie op de voet”, zegt hoofdredacteur Wouter Mooij.

TEKST: ADRIAAN VAN HOOIJDONK
FOTO'S: EISMA'S SCHILDERSVAKMEDIA

W.A. Eisma verzamelde vanaf het begin vakkundige (freelance) medewerkers om zich heen die tot op dag van vandaag borg staan voor artikelen met kennis en inhoud die de vakschilder ondersteunen om het werk zo goed mogelijk uit te voeren.

Kleurplaat

Tegen de achtergrond van de verzuilde samenleving, met katholieke en protestante schildersvakbonden, verscheen begin 1899 het eerste nummer van het Geïllustreerde Schildersblad. De bonden moesten er in eerste instantie niets van hebben omdat het dwars door de zuilen heenging. Wie de eerste jaargangen van het weekblad doorbladert, ziet vooral veel tekst. Eén keer per maand voegde de uitgever een gekleurde plaat toe met voorbeelden van sjablonen, imitaties of ornamenten.

Kant-en-klare paustekeningen (ook wel priktekeningen genoemd) waren tevens een bijzonderheid. Voor een muurschildering mengden de schilders gewoonlijk pigmenten met een bind-

middel van kalk of een organisch materiaal. Vervolgens maakten ze van het gewenste resultaat op stevig papier een tekening en prikten gaatjes langs de contouren. Hier bliezen ze roet doorheen om hulplijnen op te zetten om vervolgens de decoratie te schilderen.

Scope verbreed

De eerste decennia richtte het blad zich vooral op schilderen, behangen en glaszetten. Dat waren immers de belangrijkste werkzaamheden van de vakschilder. Halverwege de jaren '60 van de vorige eeuw begon oud-hoofdredacteur Frits Klaas bij het blad. Ooit begonnen als uitvoerend schilder, belandde hij via de verfgroothandel als adviseur bij de verfindustrie. De laatste dertig jaar van zijn werkzame leven zou hij echter wijden aan de kolommen van Eisma's Schildersblad. Eerst als eindredacteur, later als hoofdredacteur. Hij zat dicht op de huid van de lezer en zijn affiniteit met de uitvoerende schilder leidde soms tot confronterende artikelen voor de verfindustrie. 'Maar ja, daarvoor ben je een onafhankelijk vakblad', zou Klaas zeggen in een interview ter ere van het honderdjarig bestaan van 'zijn' blad. Aanvankelijk stonden de schilder, behanger en glazetter centraal in de redactieformule, maar onder zijn leiding werd de scope van het blad verbreed naar afwerking en onderhoud. De markt ontwikkelde zich ook die kant op. Mooij overhandigde hem in september het eerste exemplaar van het jubileumnummer.

EISMA'S SCHILDERSBLAD 1899 - 2023

‘De digitalisering schrijdt voort, maar ik ben ervan overtuigd dat er altijd papieren magazines blijven bestaan’

Woningbouwcoöperatie

Klaas zag de markt voor schilders onder meer veranderen door de opkomst van woningbouwcoöperaties. Daarnaast breidden schilders hun werkzaamheden uit. Dat komt terug in de huidige pay-off van Eisma's Schildersblad: dé informatiebron voor de totale onderhoudsmarkt. Het magazine heeft nog steeds een rubriek die er vanaf 1899 was: De Vraagbaak. Professionele schilders kunnen hun technische vraag voorleggen aan de redactie, die de vraag vervolgens door een expert laat beantwoorden. Mooij: “Het antwoord delen we met de markt, zodat de kennis zich als een olievlek verspreidt.”

Het jubileumnummer besteedt op verschillende manieren aandacht aan ontwikkelingen in de verfindustrie. De bakermat voor de sector werd al in de Gouden Eeuw gelegd, in de Zaanstreek. In de 17e eeuw begonnen schilders hier met het beschermen van houten huizen en het behandelen van houten boten met verf. Zo begon Pieter Schoen in 1722 met het malen van pigmenten in de molen ‘De Gekroonde schoen’ in Westzaan. Hij verhandelde droge verfstoffen die hij uit alle delen van de wereld importeerde. De verfkoper, in die tijd sprak men niet van verffabrikant, maalde de producten tot gebruiksklare pigmenten, waarmee de schilders zelf hun verf bereidden.

Opkomst alkydverven

Rond de eeuwwisseling gebruikten schilders steeds vaker verf van Nederlandse fabrikanten uit onder meer de Zaanstreek, die later zijn opgegaan in multinationals, zoals PPG en AkzoNobel. Het ambacht waarbij schilders zelf verf maakten, verdween langzaam maar zeker.

Uit het jubileumnummer blijkt dat er sinds de ontwikkeling van het vak van huisschilder drie grote ontwikkelingen zijn geweest. Zo werd voor

de Tweede Wereldoorlog de rolborstel (verfroller) uitgevonden, waardoor de schilder snel grote vlakken kon behandelen. Hierdoor steeg de hoeveelheid verf om muren te behandelen enorm.

Een van de grootste veranderingen in de verfindustrie vond na de Tweede Wereldoorlog plaats. De traditionele lijnolieverven werden vervangen door alkydharsverven. Ook andere harsen, zoals polyurethaan en epoxy, werden ingezet om allerlei nieuwe lakken op de markt te brengen. “Het vak van huisschilder is dan ook niet los te zien van de evolutie in de verfindustrie”, stelt Mooij.

De derde grote verandering vond plaats eind jaren 90, toen naar aanleiding van OPS (Organo Psycho Syndroom), ook wel de schildersziekte genoemd, de oplosmiddelen in verf ter discussie kwamen te staan. Vanaf 2000 is in Nederland binnenshuis gebruik van oplosmiddelhoudende verf door de professionele schilder verboden. Tegelijkertijd werd wet- en regelgeving ontwikkeld, niet alleen voor Nederland, maar voor heel Europa (de 2010-verven, met verplicht lager gehalte aan oplosmiddelen). Een enorme golf van nieuwe verfproducten - zoals high solids - en oplosmiddelvrij in aflakken en in grondverven kwam over Europa.

Hernieuwbare grondstoffen

De verfindustrie moet zich nu weer deels opnieuw uitvinden. Door Europese wet- en regelgeving, zoals de ‘Green Deal’ en ‘Fit for 55’, komen er steeds minder fossiele grondstoffen beschikbaar voor de formuleringen. Die zorgen immers voor de uitstoot van CO₂. Daarnaast komt er door de Europese stoffenwetgeving REACH steeds meer informatie beschikbaar over de nadelige gevolgen van sommige chemische stoffen in verf voor mens en milieu. Deze stoffen zijn op termijn dan ook niet meer beschikbaar voor de

formuleringen. De overschakeling naar biobased grondstoffen is momenteel dan ook een van de grootste uitdagingen voor de verfindustrie. Die zijn immers nog bij lange na niet beschikbaar in industriële hoeveelheden. Tegelijk zijn er steeds meer grondstoffenleveranciers die biobased alternatieven op de markt brengen. Ook aan deze ontwikkelingen besteedt Eisma's Schildersblad aandacht in de redactionele kolommen.

Toekomstbeeld

Hoe ziet Mooij de toekomst van Eisma's Schildersblad in een wereld waar mensen steeds

minder papieren magazines lezen en hun informatie vooral online halen? "De digitalisering schrijdt voort, maar ik ben ervan overtuigd dat er altijd papieren magazines blijven bestaan", zegt hij. Print heeft volgens hem toch iets speciaals wat online niet kan bieden. "Mensen die werkelijk geïnteresseerd zijn in hun vakgebied, kun je als redactie meenemen naar onderwerpen waar ze niet naar op zoek waren, maar die ze op een aantrekkelijke en behapbare wijze krijgen voorgeschoteld. Online is alles te vinden, maar je moet er wel naar op zoek gaan. Onze kracht zit hem niet alleen in de selectie van het nieuws en onderwerpen, maar ook in verdieping, achtergrond en duiding. Een papieren magazine in combinatie met online kanalen is hier bij uitstek geschikt voor."

'Eisma's Schildersvakmedia gelooft in de relevantie van de vakschilder en de onderhoudsbranche'

WOUTER MOOIJ, HOOFDREDACTEUR
EISMA'S SCHILDERSBLAD

Eisma's Schildersblad is onderdeel van het schilderscluster van Eisma Bouwmedia. Eisma's schildersvakmedia is deskundig, persoonlijk, betrouwbaar en ondernemend en staat voor verdiepende vakinformatie. Ontwikkelingen volgen de redacteuren op de voet. "Wij zijn graag een gesprekspartner zoals een branchegenoot", zegt Mooij. "We laten graag de vaktrots van de schilder zien en zetten vakmanschap centraal." Als onafhankelijke partij staat Eisma's schildersvakmedia al jaren bekend als autoriteit voor vakinformatie op schildersgebied. "Bovendien zijn wij continu op zoek naar nieuwe paden, nieuwe wegen en mogelijkheden die de vakschilder verder kan helpen. Dat doen we met kennis, informatie en persoonlijke verhalen op het gebied van ondernemerschap en vakmanschap, die we multimediaal communiceren op onze platforms. Wij geloven in de relevantie van de schilder en de onderhoudsbranche.

Verf beschermt vastgoed en geeft de wereld kleur."

TIJD VOOR EEN NIEUWE IMPULS

DOMPEL JEZELF ONDER IN DE WERELD VAN VERFTECHNOLOGIE

In samenwerking met de branche ontwikkelden we vier praktische cursussen waarmee je vandaag leert wat je morgen in de praktijk toepast. Je kiest zelf wat je leert. Wil je meer weten over bindmiddelen, pigmenten, formuleren of wil je de basis in de vingers krijgen? Aan jou de keus!

Waarom een cursus volgen bij ROVC?

- » ROVC is dé opleider voor technisch vakmanschap met een uniek cursusaanbod voor de coating- en verfindustrie.
- » Cursussen worden gegeven door bevoegen en ervaren docenten uit de praktijk.
- » De cursussen vragen een relatief korte tijdsinvestering waarin je een serieuze inhoudelijk stap maakt in je vakkennis.

VIND DE CURSUS DIE BIJ JOU PAST

- » **Verftechnologie BASIS**
8 dagen € 5.735,-
- » **Verftechnologie BINDMIDDELEN**
4 dagen € 2.910,-
- » **Verftechnologie PIGMENTEN**
4 dagen € 3.055,-
- » **Verftechnologie FORMULEREN**
5 dagen € 3.795,-

Het volledige
aanbod bekijken?
Scan de QR-code.

MEER INFORMATIE?
rovc.nl

Studieadvies?
Bel ons of mail ons:

☎ 0318 69 86 97
✉ studieadvies@rovc.nl

EEN VOLATIELE WERELD MET RISICO'S EN KANSEN

Geopolitieke gebeurtenissen laten zich, in tegenstelling tot geopolitieke trends, vaak lastig voorspellen. Wie had er vijf jaar geleden kunnen bedenken dat we te maken zouden krijgen met de grootste pandemie in honderd jaar en de grootste oorlog in Europa sinds WOII? Wat we wel kunnen doen, is geopolitieke trends goed analyseren en met een ander perspectief naar de wereld kijken – wat minder Eurocentrisch.

Volgens het IMF zal de wereldeconomie in 2024 met circa 2,9% groeien. Daarbij zullen de VS (1,5%) en de Eurozone (1,2%) achterblijven bij opkomende landen in Azië (4,8%), Latijns-Amerika (2,3%) en Sub-Sahara Afrika (4,0%). Klimaat, mondiale ongelijkheid en schuldencrisis, hoge voedsel- en energieprijzen, de oorlogen in Oekraïne en in het Midden-Oosten, inflatie en geo-economische fragmentatie zullen de groei wereldwijd blijven temperen.

Om de wereld van vandaag een beetje te begrijpen, is het belangrijk om naar de bredere context te kijken. Er zijn drie grote autocratieën – China, Rusland en Iran – die af willen van de door Amerika geleide wereldorde en een nieuwe alternatieve orde aan de wereld willen opdringen. De drie zijn continu bezig met het 'testen van het Westen'. Of het nu gaat om de Russische oorlog in Oekraïne, de strijd van Hamas tegen Israël of de crisis rondom Taiwan.

Op 1 januari 2024 breidt de BRICS uit met zes nieuwe leden: Argentinië, Ethiopië, Egypte, de VAE, Iran en Saudi-Arabië. Het machtsblok van opkomende economieën vertegenwoordigt straks bijna de helft van de wereldbevolking en ruim een derde van de wereldeconomie. Daarmee overvleugelt de BRICS straks de G7. Circa veertig andere landen staan in de rij om ook lid te worden. Als Indonesië toetreedt zijn de drie leiders van de

Ongebonden Landen en de Global South – India, Indonesië en Brazilië – straks verenigd in één kamp met de drie grote autocratieën China, Rusland en Iran.

'Een eenvoudige suggestie: raadpleeg bij het dagelijks bekijken van internationaal nieuws ook eens niet-Westerse media'

Betekent dit dat de Global South volledig in het autocratisch kamp is terecht gekomen? Nee, geenszins. Brazilië, India en Indonesië zijn de leiders van de Ongebonden Landen en willen - zoals de naam al zegt - juist niet in óf het Westerse óf het autocratische kamp gezogen worden. En als we ons dat goed realiseren, biedt dat kansen voor ons in Europa.

Europa heeft grote ambities. De toekomstige economie van Europa – en ook van Nederland – moet duurzamer, eerlijker, veiliger en digitaler. Landen in Latijns-Amerika en Afrika kunnen ons helpen met die gewenste transitie, denk aan grondstoffen. Maar, dat vereist wel dat we op een meer gelijkwaardige, respectvolle wijze met die landen omgaan dan in het verleden.

De blik wat vaker richten op het Zuiden leidt ook tot nieuwe, positieve perspectieven. Een eenvoudige suggestie: raadpleeg bij het dagelijks bekijken van internationaal nieuws ook eens niet-Westerse media. Scroll bijvoorbeeld ook eens door de berichten op de sites van de South China Morning Post, The Times of India, Folha de S. Paulo of The Africa Report. In

veel van die landen kijken ondernemers, jonge generaties en anderen vaak veel opgewekter naar de toekomst dan wij.

Wat betekent de volatiele wereld nu voor u als ondernemer in de verf- en inktsector? Paar adviezen op basis van succesvolle ervaringen bij andere Europese bedrijven. Ten eerste: integreer geopolitiek risicomanagement in de eigen businessstrategie- en planning, net zoals u doet met financieel, operationeel en ander risicomanagement. Identificeer, analyseer en mitigeer de politieke risico's. Dit alles hoeft weinig tijd en werk te kosten. Ten tweede, ondernemen in een kantelende wereldorde en een Europa dat echt een andere richting is ingeslagen vereist ook de moed om te investeren in nieuwe relaties, stakeholders en partners. Kijk eens goed naar uw huidige stakeholders, helpen ze u echt met het verder brengen van uw ambitieuze visie, strategie en plannen?

Wat de wereld in 2024 gaat brengen, we weten het niet. Ajax zal geen kampioen worden, in Parijs zijn de Olympische Spelen en er zal een nieuwe bewoner komen in het Torentje. Maar, voor de rest, we hebben geen idee. Wat we wel kunnen doen, is denken in scenario's en positief blijven, denken in kansen en ruimte bieden aan nieuwe generaties.

ALEX KRIJGER
OPRICHTER VAN
GEOPOLITIEK ADVIESBUREAU
KRIJGER & PARTNERS

STERKE SPREKERS EN VEEL INTERACTIE OP VVVF-BIJEENKOMST

DEELNEMERS WEER GOED OP DE HOOGTE VAN ACTUELE VEILIGHEIDS- ONDERWERPEN

Diverse sprekers gingen 10 oktober in Soesterberg tijdens de bijeenkomst Veilig Werken & Update Wetgeving van de VVVF en de VLK in op actuele veiligheidsonderwerpen, zoals de opslag van gevaarlijke stoffen en brandveiligheid, de ARIE-regeling, leren van (bijna) ongevallen en onveilig gedrag voorkomen. Dat de bedrijven het thema serieus nemen, blijkt uit de grote opkomst en de actieve deelname. De deelnemers wisselden in de ochtend tussen drie verschillende workshops. Zo vertelden Ronald van Miltenburg (specialist risico's & veiligheid) en Nick IJhout (officier van dienst) vanuit het perspectief van de brandweer over PGS15-opslag en incidentbestrijding.

Onder leiding van Tamara van Os, zelfstandig arbeidshygiënist en hogere veiligheidskundige, speelden de deelnemers in groepjes haar spel '100 ways to die at work.' Ze moesten Victors Vissenfabriek uit het spel verlaten omdat er brand uitbrak. Kennis van gevaarsymbolen en risico's is hierbij essentieel, bleek uit de workshop. Hoe gaan de deelnemers in hun bedrijf om met onveilig gedrag? En op welke manier stimuleer je het beste veilig gedrag? Dat thema stond centraal in de workshop van Femke Rijpma (3M).

Jos Euser (Inspectie Leefomgeving en Transport) sprak in de middag over het vervoer van gevaarlijke stoffen. Eddie

Alders (VVVF) gaf een update over de PGS-15 en de aankomende revisie, waarna Alwin van Aggelen (A-Risc) vertelde over de nieuwe procedure om af te wijken van de PGS-maatregelen in de handreiking Gelijkwaardigheid die binnenkort verschijnt. De slotpresentatie ging over de ARIE-regeling, de aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie. Gerard Oude Wesselink (KWA Bedrijfsadviseurs) vertelde wat de verplichtingen betekenen en hoe bedrijven ze kunnen invoeren. De VVVF/VLK werken aan een project om de leden hierbij te ondersteunen.

FOTO'S: BISONDER PRODUCTIES

Word ook partner van **masters of maintenance. 2024**

Masters of Maintenance is anders: het is een evenement voor en door de branche zelf. Bedrijven uit de achterban van OnderhoudNL (schilders en onderhoud), VVVH (verfgroothandelaren) en de VVVF (verffabrikanten en -importeurs) zetten samen de schouders onder dit tweedaagse evenement. Dat was een groot succes in 2022 en krijgt een vervolg in 2024.

**Zet
ook uw
bedrijf
vol in
beeld!**

Masters of Maintenance in 2022 was een succes, zodat de initiatiefnemers OnderhoudNL, VVVH en VVVF hebben besloten volgend jaar de 2e editie neer te zetten. Deze vindt plaats op 6+7 november 2024 in Expo Houten. De nieuwe locatie ligt centraler en heeft volop parkeerplaatsen.

Toeleveranciers aan de schilders- en onderhoudsbedrijven worden nu benaderd om deel te nemen als partner aan Masters of Maintenance 2024. Dat betreft natuurlijk verfleveranciers met hun nieuwste producten. Maar ook gerenommeerde leveranciers van kwasten, tapes, kleding, applicatiesystemen, verfgereedschap en steigers zijn er ook te vinden.

Concurrerende tarieven

Bedrijven die in 2022 deelnamen krijgen voor de volgende editie een forse korting in het 'vaste deelnemer-tarief'. De houten chalets zijn gedemonteerd en opgeslagen, zodat de materiaalkosten geringer zijn. Een voordeel die de vaste partners nu krijgen.

Ook voor nieuwe deelnemers is de standprijs aantrekkelijk. Ondanks alle prijsstijgingen in materialen en personeelskosten is het de organisatie gelukt het tarief gelijk te houden aan dat van 2022.

Meer weten? Ga naar www.mastersofmaintenance.nl of meld u direct aan via info@mastersofmaintenance.nl

No water
No titanium dioxide
No harm

Wall paint in powder form

It has been tried before, but the results were never as good as with traditional wall paints. In addition, the desire for sustainable products wasn't as strong as it is today. That has now changed.

Minéraux has developed a sustainable powder wall paint that simply works

- A dry powder, composed of minerals, including the opacifying white RAUX® pigment, combined with a self-dispersible polymer
- Mixed with water, a liquid wall paint is realized with high whiteness, good opacity and mechanical properties
- No waste, only prepare as much as you need
- A significantly reduced CO₂ footprint when compared to other wall paints
- Patent application of Minéraux' Dry Paint technology is pending

3 Easy steps

- Combine 2 parts paint powder with 1 part water
- Mix for 3 minutes
- Paint with roller or brush

Result

- A high-quality liquid, stable wall paint
- Performs like traditional liquid wall paint
- Beneficial to the painter, homeowner, and environment

No harm

- No titanium dioxide, biocides, or VOCs
- Reduced CO₂ footprint
- Reduced waste and environmental impact

Great performance

- Tolerance for humid substrates
- Good mechanical properties
- High whiteness and good coverage

Environmentally friendly minerals-based alternative to liquid wall paints

Contact us for more information or find out how our paint can be added to your line of products at info@mineraux.nl | +31-85 888 0256 | mineraux.nl

GEORGE HERMENS
IS RESEARCHER
BIJ AKZONOBEL IN
SASSENHEIM

“Vorig jaar oktober ben ik in deze baan gestart. Na een studie scheikunde en mijn uiteindelijke promotie aan

de Rijksuniversiteit Groningen verliet ik de academische wereld. Bewust. Want in plaats van met fundamenteel onderzoek bezig te zijn, wilde ik weleens een stapje dichterbij de applicatie, het eindproduct, komen. Maar ook vond ik het belangrijk om me te kunnen inzetten voor een duurzame toekomst voor mens en milieu. Dat alles lukt hier goed. Binnen de innovatiegroep van AkzoNobel hou ik me bezig met autolakken en dan in het bijzonder met de harde beschermende toplaag ervan. We werken hier aan toekomstige generaties van deze producten, met lagere milieubelasting en minder gezondheidsrisico's. Het nieuwe product wordt echt van de grond af opgebouwd met nieuwe, slimmere materialen. Het is vooral belangrijk dat het minimaal dezelfde of liever zelfs betere eigenschappen heeft. Wij zijn op dat vlak leidend in de sector en zijn er onlangs in geslaagd een prototype te maken. Dat wordt inmiddels door collega's in de Verenigde Staten getest. Niet dat het meteen daarna in de schappen komt te staan hoor. Voordat het klaar is voor marktintroductie moeten eigenschappen als verwerkbaarheid, uiterlijk en weersbestendigheid uitgebreid getest en geoptimaliseerd worden, waarna het ook nog opgeschaald moet worden.

Al op de middelbare school wist ik dat scheikunde – medegeïnspireerd door een gepassioneerde leraar – mijn vak zou worden. Organische chemie dus: mengen, voor de zuurkast staan, proefjes doen, dingen bedenken. Na het behalen van mijn master ben ik bij de groep van Nobelprijswinnaar Ben Feringa gebleven. Daar was ik één van de eerste promovendi die aan de slag gingen met duurzame chemie. Binnen een consortium van meerdere universiteiten, de overheid en het bedrijfsleven werkten we aan de ontwikkeling van producten uit biomassa die met groene energie en uit slimmere materialen gemaakt worden. Zodoende stond ik dus al vier jaar in nauw contact met consortiumlid AkzoNobel dat een duurzame coating wilde ontwikkelen. Daar zetten we destijds flinke stappen in. Mijn project resulteerde in vijf patenten en meerdere publicaties. Het bleek zó levensvatbaar dat andere promovendi er nog altijd aan doorwerken. Daar ben ik echt trots op. Fantastisch ook dat ik er nog steeds – nu vanuit mijn werk – bij betrokken ben.

Wat ik in het bedrijfsleven mis, is dat je als onderzoeker niet zoals op de universiteit alles zelf doet. Voor bijvoorbeeld metingen geef je opdracht aan een andere afdeling. En verder heb je bij AkzoNobel natuurlijk te maken met een commercieel bedrijf. Waar je in de wetenschap graag het woord overbrengt en vertelt over je resultaten, is alles hier vertrouwelijk en gepatenteerd. Maar dat neemt niet weg dat ik hier een fantastische werkomgeving heb. Geweldig ook dat het een compleet bedrijf is, met kundige en bevlogen chemici in het laboratorium – onder wie topmensen uit de internationale academische wereld – én een grote productiesite. Zo kunnen we snel en slim tot nieuwe producten komen, want iedereen is even gedreven. Heel trots ben ik op het feit dat we er al binnen een jaar in zijn geslaagd om een patent te schrijven.”

‘Al binnen een jaar schreven we hier een patent’

TEKST: HARRY MOS
FOTO: NIEUWE BEELDEN MAKERS

HOE ZIET GEORGES WERKDAG ERUIT?

“Mijn werkdag speelt zich hier doorgaans af tussen acht uur 's ochtends en vijf uur 's middags. Ik begin dan met het lezen van vakliteratuur om up-to-date te blijven en te zien wat elders is ontwikkeld. De rest van de dag is eigenlijk nooit goed te voorspellen. Voor mijn onderzoek heb ik een lijst met experimenten die ik wil doen. Over de aanpak kan ik dan tijdens meetings sparren met collega's; met mijn manager praat ik geregeld over de voortgang. Het lab is de plek waar ik vaak ben om experimenten uit te voeren. Op basis van de resultaten plan ik dan weer de volgende stappen. In de invulling van ons werk hebben we hier binnen de innovatiegroep heel veel vrijheid. Dat is fijn, want vrijheid geeft creativiteit en dat leidt vervolgens weer tot nieuwe ontwikkelingen. Ja, ik zit hier echt op mijn plek. Heb – na tot vorig jaar mijn hele leven in Groningen gewoond te hebben – hier in de buurt zelfs een huis gekocht. Dat zegt toch wel iets. En hier kan ik na het werk natuurlijk óók fitnesssen en boulderen (klimmen zonder touw, red.) wat ik graag doe om zelf ook fit en duurzaam te blijven...”

De verf- en drukinktindustrie biedt tal van leuke banen. Maar wat houdt dat werk in de praktijk precies in? Verf&Inkt Magazine vraagt het de mensen zelf.

Automotive & Aerospace Coatings

Commercial Vehicles

PRIMER
EPOXY
POLYURETHANE

CONVERTER
PRIMER

BEROEP IN BEELD

DIRECTEUR **PETER BRAS** VAN TOUWEN & CO OVER VERHUIZING NAAR ZEEWOLDE

Touwen & Co verhuisde in september 2022 van Zaandam naar Zeewolde. Het moederbedrijf IKO Europe kocht hier de voormalige verffabriek Phoenix omdat er door bouwplannen van de gemeente Zaandam geen ruimte meer was voor Touwen & Co om uit te breiden. Directeur Peter Bras is content met de verhuizing. "De nieuwe locatie is veel beter geschikt voor onze groeiplannen.

Onze producten liggen al bij ruim 2000 verkooppunten in Nederland, maar vooral in België is nog ruimte voor groei in de doe-het-zelfmarkt."

TEKST: ADRIAAN VAN HOIJDONK
FOTO'S: BISONDER PRODUCTIES

'NIEUWE LOCATIE VEEL BETER GESCHIKT VOOR ONZE GROEIPLANNEN'

In september 2022 verhuisde het bedrijf van Zaandam naar Zeewolde om de groei en bloei van de onderneming te waarborgen. "De gemeente Zaandam wil op onze voormalige locatie woningen bouwen en dat zou onze groeiplannen vertragen. Daarom zijn we naar Zeewolde verhuisd", zegt directeur Peter Bras van verffabrikant Touwen & Co.

Het moederbedrijf IKO, een internationale speler in de dakbedekking- en isolatiemarkt, kocht de toenmalige verf-fabriek Phoenix om de verhuizing mogelijk te maken. Op de bovenverdieping zijn nieuwe kantoorruimtes gebouwd en in de productiehal staan drie productielijnen die vanuit Zaandam zijn meeverhuisd.

Groene letters

Op de zijgevel van het pand springen de groene letters ‘Tenco verf en beits’ in het oog. “Hebben we bewust voor gekozen”, licht sales & marketing directeur Nico Rozema toe. “We willen onze merknaam Tenco sterk uitdragen. Dit kan bij uitstek op de gevel van deze nieuwe zichtlocatie aan de N305. De merknaam Tenco is afgeleid van Touwen & Co, en zegt consumenten meer dan de bedrijfsnaam.”

Hij werkt sinds 2009 voor de onderneming en bracht het portfolio de afgelopen jaren tot een praktisch assortiment terug en vulde het aan met actuele verfconcepten.

“Wij zijn met name gespecialiseerd in het buiten/tuinconcept. Hierdoor hebben wij een goede marktpositie in dit segment. Onze kracht ligt onder meer in onze innovaties,

zoals de Tenco Houtcoat zwart mat op waterbasis of de Tenco Betoncoat voor de betonnen tuinpalen. Momenteel zien we een toenemende vraag uit België, waar wij op inspelen.”

Doe-het-zelf markt

Touwen & Co werd vanaf 1885 groot met de productie en handel van teerhoudende producten voor binnenvaartschippers en carbolineum voor agrariërs en aannemers. Het bedrijf stopte hiermee in de jaren '90 van de vorige eeuw door een Europees verbod. Tegenwoordig is de verfproducent vooral bekend van de verf, beits en olie voor schuren, schuttingen, pergola's en andere houten objecten in tuinen. De producten liggen in Nederland bij ruim 2000 verkooppunten, waaronder een aantal grote winkelformules. De verfproducent richt zich uitsluitend op de doe-het-zelf markt en ziet de acceptatie voor watergedragen verven bij consumenten toenemen. Het nadeel is dat watergedragen verf minder lang op de plank kan blijven staan. “Bovendien kunnen we door wet- en regelgeving steeds minder biociden gebruiken en dat maakt het er niet makkelijker op om de houdbaarheid te verlengen”, zegt Bras, die lid is van de expertgroep biociden van de VVVF.

Drie productielijnen

In de productiehal gonst het van de bedrijvigheid. Bras wijst trots op een nieuwe dubbelkopsmachine om de verfblikken mee te vullen. "Deze machine is niet alleen veel stiller dan de voorganger, maar we kunnen ook sneller van batch wisselen." Medewerkers zijn druk aan de slag om de blikken met etiketten in het Nederlands, Frans en Duits in dozen op pallets te stapelen. Vervolgens gaan de pallets naar de naastgelegen logistieke dienstverlener Van den Brink die de opslag, orderpicking en distributie van de eindproducten verzorgt. Het transport naar de afnemers gebeurt onder meer met een nieuwe trailer waar de merknaam Tenco op de zijkant prijkt. Op de eerste verdieping bevindt zich het laboratorium waar een medewerkster onder meer kwaliteitscontroles uitvoert en nieuwe formuleringen ontwikkelt. Bras startte na de verhuizing de productie met een halve bezetting, maar het team is nu bijna op volle sterkte. Drie vertegenwoordigers bedienen de Nederlandse en Belgische markt en zestien medewerkers, een mix van Nederlandse en buitenlandse arbeidskrachten, richten zich op de productie. Een deel van het personeel verhuisde mee, maar Bras nam ook nieuwe medewerkers in dienst.

Duurzaamheid

Het energieverbruik op de nieuwe locatie is een stuk verbeterd in vergelijking met Zaandam, dankzij de recentere bouw. Toch is er volgens Bras nog ruimte voor verbetering, bijvoorbeeld door ledverlichting te plaatsen in het nieuwe pand. Dat was in Zaandam al lang geregeld. Verder willen de ondernemers op het industrieterrein onderling stroom met elkaar uitwisselen om het net minder te belasten. Ook zijn er plannen om gezamenlijk een batterij aan te schaffen om duurzame energie op te slaan.

Bras en Rozema krijgen in de bedrijfsvoering waardevolle ondersteuning van het moederbedrijf IKO. Wereldwijd heeft het familiebedrijf ruim 4500 mensen in dienst die actief zijn op vele terreinen, waaronder de dakbedekking- en isolatiemarkt. "Er is veel kennis en kunde aanwezig waarop wij altijd een beroep op kunnen doen, mochten we er zelf niet uitkomen", zegt Bras. "Bovendien is het een familiebedrijf met een focus op de lange termijn. Volgend jaar organiseren wij bijvoorbeeld in Zeewolde een grote bijeenkomst voor alle laboranten van IKO Europe. We kijken er nu al naar uit!"

FEITEN EN CIJFERS

LOCATIE:
Zeewolde

WERKNEMERS: 24

AFZETMARKTEN:
Nederland en België

MEER INFORMATIE:
www.tenco.nl

CLP-WIJZIGINGEN MET GEVOLGEN

VRAAG

Ik heb gehoord dat er wijzigingen aankomen in de CLP-verordening. Is al bekend welke kant dat uitgaat?

ANTWOORD

Afgelopen jaar is er veel informatie-uitwisseling geweest tussen ministeries en industrievertegenwoordigers om de wijzigingen in de CLP (Classification, Labelling and Packaging) uitvoerbaar te houden. Belangrijke punten zijn:

1. de implementatietermijn na verandering in de classificatie van stoffen

De gebruikelijke overgangsperiode bij een ATP (aanpassing aan technische vooruitgang) van CLP voor geharmoniseerde classificaties, is 18 maanden. De nieuwe regel van zes maanden voor etiketupdates in verband met extra of hogere zelfclassificaties (artikel 30) zal aanzienlijke gevolgen hebben en zal botsen met de gebruikelijke overgangsperiode bij een ATP voor etiketwijzigingen. Zes maanden is veel te kort dag, stellen de sectoren. Achttien maanden is al lastig volgens de leden. In overleg met het ministerie wil het ministerie wel bekijken of nader gespecificeerd kan worden dat de termijn van zes of achttien maanden pas start zodra de leverancier de informatie heeft verkregen. Leverancier betekent hier downstreamuser, distributeur, fabrikant en importeur.

2. het ontwerp van etiketten (lettergrootte)

Vanuit de bedrijven is al gemeld dat de voorgestelde 8 font te groot is voor labels op kleine verpakkingen. Zeker als de instructie in meerdere talen moet worden afgedrukt. CEPE heeft een leesbaarheidsonderzoek laten uitvoeren met een testmethode

die al tientallen jaren wordt gebruikt. Het onderzoek toont aan dat er weinig merkbaar verschil is in leesbaarheid tussen een lettergrootte van 1,2 mm en 1,4 mm x-hoogte. De afgelopen maanden is veel gelobbyd om de verplichte lettergrootte op verpakkingen te nuanceren. Dat is echter weinig succesvol geweest.

3. het dragen van duurzaamheidsclaims op CLP-ingedeelde producten

Het voorstel dat op tafel ligt is dat er geen duurzaamheidsclaims kunnen worden gegeven op producten waarin CMR-stoffen worden gebruikt of persistente en hormoonverstorende stoffen.

De VVVF/VLK hebben de Nederlandse Europarlementariërs die in het ENVI-comité zitten, benaderd om hierover het gesprek aan te gaan. Er zit echter weinig beweging bij zowel de Europese als de Nederlandse overheid.

Het is de verwachting dat begin 2024 de herziene CLP-verordening wordt gepubliceerd.

ASSESSMENT OF JUUST NIET?

VRAAG

Wij willen zo weinig mogelijk verloop bij medewerkers. Is bij aanname het gebruik van assessments dan aan te raden?

ANTWOORD

Voorzichtigheid is geboden bij assessments, want een assessment is niet automatisch vrij van vooroordelen. Vraag bij het assessmentbureau of en op welke manier het biasvrij is en houdt rekening met verschillen. Enkele overwegingen: stel bij aanvang van het proces al vast of en op welk punt een assessment wordt ingezet, zodat dit voor iedere kandidaat op dezelfde

manier geldt. Kies eerder voor een ontwikkelgericht assessment (gericht op potentie van iemand zien) en liever geen selectieassessment. Zet assessments later in het proces in, dus niet als eerste selectie, maar voor het verbreden van inzicht in een kandidaats potentieel. En sta er allereerst bij stil of het voor elke functie echt nodig is en waarom.

TERUGBETALEN SCHOLING DOOR MEDEWERKER

VRAAG

Mijn werknemer gaat een opleiding volgen, waarvoor ik een studiekostenbeding wil opstellen. Maar mag dat nog met de gewijzigde wetgeving?

ANTWOORD

Sinds 1 augustus 2022 moet scholing die werkgevers verplicht aan hun werknemers moeten aanbieden - onder bepaalde voorwaarden - kosteloos door de werkgever worden aangeboden. In deze gevallen is een studiekostenbeding niet rechtsgeldig.

Verplichte scholing vloeit voort uit wet- en regelgeving, cao's of rechtspositieregelingen. De verplichte scholing wordt beschouwd als arbeidstijd en moet, indien mogelijk, plaatsvinden op de reguliere werktijden.

Deze regels gelden niet voor beroepsopleidingen of opleidingen die de werknemer verplicht moet volgen voor het verkrijgen, behouden of vernieuwen van een beroepskwalificatie. Tenzij de werkgever bij wet of cao verplicht is de scholing aan te bieden.

Studiekostenbedingen kunnen wel worden afgesloten voor scholing die niet valt onder deze regels.

Meer informatie nodig? Raadpleeg Thema's via www.vvfv.nl/ledennet

WETGEVING STOFFEN

REGELDRUK DUWT MKB VOOR HULP NAAR EXTERNE BUREAUS

Uit onderzoek van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat blijkt dat mkb-bedrijven gemiddeld met zo'n 80 verplichtingen uit wetgeving te maken hebben. Met deze regeldruk is 3.500 tot 3.800 euro per fte gemoeid. Een belangrijk deel daarvan gaat naar externe consultants. De VVVF wijst in dat verband op de tools die zij voor de achterban ontwikkelde. Overigens komt het ministerie nog vóór het einde van dit jaar met maatregelen om de regeldruk te verminderen. De VVVF/VLK hebben erop aangedrongen daarin ook de belangen van de chemische maakindustrie mee te nemen.
Informatie: VVVF-ledennet

VVVF EN VVVH LANCEREN NIEUW VEILIGMETVERF- SISTEEM

VVVF en VVVH lanceerden op 1 november 2023 een geheel vernieuwde VeiligmetVerf.nl. Het nieuwe distributieplatform zorgt ervoor dat veiligheidsinformatiebladen door de keten heen worden verstuurd. Voor de schilder verandert er niets, voor de keten biedt de nieuwe tool belangrijke extra opties en verbeterpunten. Leveranciers en groothandelaren zijn in november op het nieuwe systeem overgestapt. Het oude systeem is per december uit de lucht.
Informatie: VVVF-ledennet

EUROPA PUBLICEERT CONCEPT ELECTRONIC FREIGHT TRANSPORT INFORMATION

De Europese Commissie publiceerde onlangs het voorstel voor de uitvoeringsverordening 'electronic Freight Transport Information (eFTI). Deze eFTI stelt de regels vast voor elektronische data-uitwisseling van regelgevende informatie over het vervoer van goederen tussen bedrijven en overheidsinstanties binnen de Europese Unie. Het verplicht de bevoegde autoriteiten om elektronisch verstrekte informatie van bedrijven te accepteren, volgens de vastgestelde voorwaarden. De publieke consultatie van het voorstel liep tot 21 november 2023. Naar verwachting zal de eFTI vanaf december 2025 worden ingevoerd.
Informatie: VVVF-ledennet

HANDLEIDING VOOR VOLGEN DI-ISOCYANA- TENTRAININGEN

Vrije di-isocyanaten (> 0,1%) mogen in Europa alleen nog worden ingezet als gebruikers getraind zijn. Over deze ISO-PA-trainingen en de organisatie eromheen bereiken VVVF/VLK echter wat klachten. Een verbetertraject is begonnen en naar verwachting in het eerste of tweede kwartaal van 2024 klaar. Tot die tijd helpen VVVF/VLK met een handleiding met praktische screenshots.
Informatie: VVVF-ledennet

WETGEVING DUURZAAMHEID

KORTING OP VER- PAKKINGSBIJDRAGE VOOR RECYCLAAT- EMMERS

Het verzoek van de VVVF aan het Afvalfonds Verpakkingen om tariefdifferentiatie voor gerecyclede plastics in verfemmers toe te staan, is ingestemd. Verpakkingen voor verf en (tegel)lijm die onder meer groter zijn dan vijf liter, vielen daar (nog) buiten. Omdat ook deze producten steeds vaker verpakt worden in deels of bijna volledig gerecyclede plastic, drong de VVVF aan op dezelfde tariefdifferentiatie. Met succes! Ook hier kan vanaf 1 januari 2024 per kilogram plastic met minimaal 20% post-consumer recycled plastic een korting van 10 cent worden toegepast op de bijdrage aan het Afvalfonds Verpakkingen.
Informatie: VVVF-ledennet

VOLGEND KABINET BUIGT ZICH OVER FOSSIELE RECLAMES

De Tweede Kamer heeft opdracht gegeven onderzoek te doen naar invoering van een verbod op fossiele reclames. Zo'n verbod zou een strategisch zinvolle maatregel zijn om de transitie naar duurzaamheid te bevorderen. Wat een 'fossiele reclame' precies is, is op dit moment echter niet duidelijk. Partijen hantieren verschillende definities. Bovendien is het de vraag of een verbod juridisch haalbaar is, omdat het zou ingaan tegen de Europese interne markt, het eigendomsrecht en de vrijheid van meningsuiting. Afronding en uitvoering van het plan is overigens sowieso aan het volgende kabinet.
Informatie: VVVF-ledennet

1 DECEMBER DEADLINE VOOR OPGAVE ENERGIE- BESPARENDE MAAT- REGELEN

Veel VVVF/VLK-leden vallen sinds 1 juli 2023 onder de nationale energiebesparingsplicht voor bedrijven. Rapportage over de ingevoerde maatregelen dient eens per vier jaar plaats te vinden. De eerstvolgende moest 1 december 2023 binnen zijn bij de RVO. De VVVF/VLK hebben eerder dit jaar een selectie gemaakt van de onderdelen die bij rapportage van toepassing kunnen zijn voor productiebedrijven van verf, inkt, lijm en kit.
Informatie: VVVF-ledennet

Bent u al klaar voor PGS 31?

Nieuwbouw PGS 28, 30, 31
 Onderhoud en herstel BRL-K903/08
 Keuring en inspectie SIKB 7800

Advies: info@emsbroek.nl of +31 575 743 530

EMSBROEK NL
 tank & chemie installaties

Emsbroek B.V. • Nijverheidsweg 2 • 7251JV • Vorden

Diva*

***a challenging raw material**
 [highly flammable, explosive]

**The more complex it is to handle raw materials,
 the more we are in our element!**

We Love Ingredients.

Raw materials automatically
 converting | storing | dosing | conveying | weighing | screening

[We also stand for
 simple solutions ...]

AZO.

www.azo.com

VVVF MAAKT CAMPAGNE MET BOUWMARKTEN

De VVVF werkt met vooraanstaande bouwmarkten aan een campagne voor de consument om de emissie van microplastics tegen te gaan. Met het schoonspoelen van kwast of roller onder de kraan belanden onnodig microplastics in het milieu. Veel consumenten en ook profs maken de kwast of roller schoon onder de kraan. De campagne wordt begin 2024 online en in de bouwmarkten uitgerold met als boodschap 'spoel verf nooit door de gootsteen'. Informatie: VVVF-ledennet

ARBEID

VVVF ONDERSTEUNT LEDEN MET ARIE

Op 1 januari 2023 is de herziene ARIE-regeling ingegaan. ARIE staat voor aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie en is in Nederland verplicht voor bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken. De regeling heeft nogal wat consequenties voor de leden. Zo moeten ARIE-plichtige bedrijven een veiligheidsbeheersysteem en een intern noodplan hebben. De VVVF/VLK ondersteunt de ledenbedrijven met een project en ondersteuning van een expert. Informatie: VVVF-ledennet

VOLG ONS

CO₂-REGISTRATIE VOOR WERKNEMERS HALF JAAR UITGESTELD

De inwerkingtreding van de 'CO₂-registratie werkgebonden personenmobiliteit' is met een halfjaar uitgesteld tot 1 juli 2024. Data die vanaf dat moment door bedrijven met meer dan 100 medewerkers moeten worden vergaard, zijn o.a. het totaal aantal afgelegde kilometers voor zakelijk en woon-werkverkeer en de verdeling daarvan in soort vervoermiddel en type brandstof. De RVO heeft een handreiking gemaakt met tips om de gegevens te kunnen verzamelen. Informatie: VVVF-ledennet

INTERNETCONSULTATIE OP WIJZIGING RE-INTEGRATIEVERPLICHTINGEN

Het wetsvoorstel 'Wijziging re-integratieverplichtingen' ligt voor ter internetconsultatie. Het voorstel regelt dat kleine en middelgrote werkgevers de mogelijkheid krijgen zich vanaf het tweede ziektejaar alleen te richten op re-integratie in het tweede spoor. Bij een andere werkgever dus. Stemt de werknemer in dan hoeft zijn/haar functie na het eerste spoor niet meer beschikbaar te blijven. De werkgever blijft wél verantwoordelijk voor 104 weken loondoorbetaling bij ziekte én voor het verloop van het re-integratieproces. Informatie: VVVF-ledennet

PAWW VERLAAGT BIJDRAGE VOOR 3E WW-JAAR

Voor de komende jaren voorziet

het CPB een licht oplopende werkloosheid, maar de werkloosheid lijkt vooralsnog laag te blijven. Op basis van deze gegevens én vanwege de gezonde financiële positie van de Stichting PAWW (voor private aanvulling WW en WGA), besloot het stichtingsbestuur de premiebijdrage te verlagen van 0,15% in 2023 naar 0,08% per 1 januari 2024. Salarissoftwarebedrijven moeten deze aanpassingen ruim vóór 1 januari 2024 doorvoeren in hun programmatuur; werkgevers zijn verantwoordelijk voor een aangepaste aangifte. Ook dienen zij hun werknemers over de premie-aanpassing te informeren. Informatie: VVVF-ledennet

VVVF

VVVF BENOEMT MARLIES VAN WIJHE TOT VOORZITTER

Op 22 november 2023 werd Marlies van Wijhe (CEO van Koninklijke Van Wijhe Verf) benoemd tot voorzitter van de VVVF. Zij was bereid de voorzittershamer over te nemen van Raymond de la Court. Justus Tichelman (PPG) nam de functie van vicevoorzitter op zich. Hij volgde daarmee Paul Dokter (NelfKoopmans) op. Dokter blijft wel lid van het VVVF-bestuur, maar richt zich nu weer op zijn portefeuilles Arbeid en Ledenwerving. Nieuw in het bestuur benoemd zijn Peter Maassen van den Brink (Sherwin-Williams / Valspar) en Kees-Jan Starrenburg (AkzoNobel). Informatie: VVVF-website

CEPE LANCEERT CAMPAGNE OVER DECORATIEVE VERF

Op 9 oktober ging de '#paintgivesyou-campagne' van CEPE van start. Via social media benadrukt de campagne de positieve kanten en de waarde van verf in uiteenlopende toepassingen. Diverse posts vertellen consumenten onder meer wat verf oplevert, dat het kleur en energie geeft, helpt om jezelf te uiten, beschermt wat waardevol is en dat het bijdraagt aan een mooiere wereld én aan gezondheid en welzijn. Ook is in de campagne aandacht voor de inzet van de industrie om verf nog gebruiksvriendelijker te maken. Informatie: VVVF-website

VVVF ZOEKT EEN PROJECTLEIDER BRANCHE EN ONDERNEMINGSKLIMAAT

De VVVF is op zoek naar een projectleider branche & ondernemingsklimaat. Hij/zij werkt aan circulariteit, digitalisering van nieuwe wettelijke eisen en ondernemingsklimaat. De projectleider brengt ondernemers bij elkaar voor kennisoverdracht, netwerkbijeenkomsten en updates over wetgeving. Daarnaast zorgt hij/zij voor verzameling van statistische data, de analyse ervan en de terugkoppeling naar de ledenbedrijven. Kent u een verbinder die denkt in mogelijkheden voor ondernemers in de maakindustrie? Wij ontvangen graag sollicitaties op info@vkvf.nl. Informatie: VVVF-website

MENGEND NEDERLAND DAG 2024

Op woensdag 17 januari 2024 vindt in Driebergen de Mengend Nederland Dag plaats. Bezoekers worden bijgepraat over de laatste ontwikkelingen met betrekking tot wet- en regelgeving voor stoffen en duurzaamheid. Onderwerpen zoals de REACH- en CLP-revisie staan op het programma, evenals nieuwe wetgeving voor duurzaamheidsclaims en de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). De bijeenkomst is alleen toegankelijk voor leden van de initiatiefnemers, waaronder de VVVF en VLK. Aan deelname zijn geen kosten verbonden, registreren is wél vereist.
Informatie: [VVVF.nl/kalender](https://www.vvfv.nl/kalender)

VERFBLIKOPENER.NL

Made in Solingen / Germany

TECHEMA

sustainable process solutions since 1959
engineering sales maintenance www.techema.nl

COLOFON

VERF&INKT MAGAZINE

Verf&Inkt is een uitgave van de Vereniging van Verf- en Drukinktfabrikanten (VVVF). De VVVF behartigt de belangen van de Nederlandse verf- en drukinktindustrie. Het blad wordt verspreid onder leden van de branche-organisatie en externe relaties. Verf&Inkt verschijnt vier keer per jaar. Verf&Inkt wil een opinieblad zijn. Dat betekent dat van VVVF-standpunten afwijkende meningen niet uit het blad geweerd worden.

REDACTIE

Adriaan van Hooijdonk,
hoofdredacteur
(hooijdonk@vvvf.nl)

VVVF-communicatie
(communicatie@vvvf.nl)

VORMGEVING

StudioDAM, Amsterdam

ADVERTENTIEACQUISITIE

Mooijman Marketing & Sales
Julius Röntgenstraat 17
2551 KS Den Haag
070 - 323 4070
dm@mooijmanmarketing.nl

Advertenties vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie.

DRUK

Impressed, Pijnacker

ABONNEMENTEN

Wie werkzaam is in de verf- en drukinktindustrie of op een andere wijze direct of indirect bij de verf- en drukinktindustrie betrokken is, kan in aanmerking komen voor een kosteloos abonnement op Verf&Inkt.

Meld u aan via info@vvvf.nl en u krijgt zo spoedig mogelijk bericht. Meer informatie: 070 - 444 0680, info@vvvf.nl.

OVERNAME

Overname van artikelen uit Verf&Inkt is alleen toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie. In de meeste gevallen zal die graag worden gegeven.

ISSN: 2468-421X

Zorg voor een veilige rit, als je op een vorkheftruck zit!

Blijf alert.

In 70% van de ongelukken speelt een gebrek aan alertheid, motivatie of betrokkenheid een rol. Zorg dus dat je je altijd bewust bent van je omgeving en houd rekening met het onverwachte.

Maak oogcontact.

Maak als bestuurder oogcontact met nabije personen. Veel ongevallen met heftrucks gebeuren doordat mensen elkaar niet gezien hebben.

Zorg voor vrij zicht.

Plaats de lading zo dat deze je zicht niet verspert. Als dit niet mogelijk is, rij dan achteruit.

Let op bij wegrijden.

Niet alleen tijdens het rijden is er kans op een ongeluk. Wegrijden of onverwachte bewegingen bij stilstaan kunnen ook gevaarlijk zijn.

Voetgangers: hou je aan de regels.

Loop alleen op de aangewezen paden en let extra goed op wanneer er heftrucks in de buurt rijden. In een veilige omgeving nemen ook voetgangers verantwoordelijkheid.

Richt de werkvloer slim in.

Denk na over het aanbrengen van fysieke scheidingen tussen voetgangers en heftrucks, duidelijke belijningen en het opstellen van een verkeersplan.

Deze poster is een uitgave van de VVVF (verf en inkt) en de VLK (lijmen en kitten) in het kader van veilig en gezond werken. De VVVF en VLK ondersteunen bedrijven bij het verbeteren van veiligheid in hun bedrijf. U kunt bijvoorbeeld een bezoek aanvragen van een zogenaamde buddy: een HSE-expert uit de achterban die langskomt om onafhankelijke, praktische tips en aanwijzingen te geven over arbo en veiligheid binnen het bedrijf. Neem voor meer informatie contact met ons op: VVVF en VLK, Loire 150, 2491 AK Den Haag, tel. 070 444 0680, info@vvvf.nl, info@vlk.nl

UITGEVER

VVVF
Loire 150
2491 AK Den Haag
070 - 444 0680
info@vvvf.nl
www.vvvf.nl

© VVVF

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet 1912 gestelde uitzonderingen,

mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de VVVF. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet 1912 wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopiëren, dienen te worden voldaan aan de Stichting

Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

VVVF BIEDT
BEDRIJVEN EN
KENNISCENTRA EEN
PODIUM OM KENNIS
EN ERVARING TE
DELEN MET DE VERF-
EN INKTBRANCHE

VVVF&PODIUM

AZO / CIPACKS / DIJKSTRA PLASTICS / E & R /
ELCOMETER / ESKENS PROCESS SOLUTIONS
/ A. FOETH / HILDERING PACKAGING / JOKEY /
MINÉRAUX / ROVC / TECHEMA

AZO

AZO RoLog volautomatische dosering

Door gebruik te maken van een robot is het mogelijk om in een volautomatisch proces een groot aantal componenten te selecteren voor microhoeveelheden tot 10 kg per component. Zo vervangt AZO®RoLog het ingewikkelde en dure handmatig wegen van microhoeveelheden. De veiligheidskooi rondom de robot biedt volledige bescherming voor het product en de operator. Hierdoor kunnen ook zeer kritische en schadelijke grondstoffen probleemloos gedoseerd worden.

Speciale voordelen:

- Hoge doorvoer en 24/7 productie
 - Verlaagt kosten en bespaart middelen
 - Uiterst betrouwbaar
 - Flexibele formuleringen
 - Reproduceerbare doseerresultaten
 - Consistente formuleringsnauwkeurigheid
 - Makkelijk schoon te maken
 - Afgeschermd werkruimte
 - Dosereren van uiterst kritische grondstoffen zonder contact met de operator
 - Eenvoudig te transporteren en eenvoudig te upgraden dankzij modulaire opbouw
 - Variabel aantal grondstoffen
 - Continue traceerbaarheid van batches
 - Volgen & traceren
- <https://www.azo.com/nl-be>

AZO®

AZO NV
Katwilgweg 15
2050 Antwerpen

www.azo.com
+32 3 250 16 00
azo-benelux@azo.com

CIPACKS

CIPACKS - Circular Packaging Solutions

Why only recycle, reuse too!

Met CIPACKS bieden we een totaaloplossing voor uw plastic verpakkingen.

Met onze locaties, verspreid door Europa, bieden wij een duurzame totaaloplossing binnen de circulaire economie. Van de productie van kunststof verpakkingen, het retourneren van gebruikte verpakkingen tot aan reconditionering en recycling.

Al onze aangesloten bedrijven hebben één doel: het sluiten van de kringloop!

Why only recycle, reuse too!

With CIPACKS, we offer a total solution for your plastic packaging.

With our locations throughout Europe, we offer a sustainable total solution within the circular economy. From producing plastic packaging, returning used packaging to reconditioning and recycling.

All our member companies have one goal: closing the loop!

CIPACKS

POWERED BY AST

CIPACKS
Mühlenweg 9
57339 Erndtebrück

www.cipacks.com
info@cipacks.com

DIJKSTRA PLASTICS

De trots van Dijkstra Plastics; de PCR-emmer

Onze verpakkingsemmers gaan geen uitdaging uit de weg. Ze zijn in te zetten voor een breed aantal toepassingen, geschikt voor zowel vloeibare als vaste stoffen en hebben hun waarde bewezen voor het gebruik van verf, lijm, epoxy, asfaltbeton en composieten. Wij nemen graag de tijd om samen met onze klant tot het beste model en de meest geschikte verpakkingsopties te komen.

Voor onder andere de verfbranche leveren wij ook emmers gemaakt van Post Consumer Recycled (PCR), oftewel materiaal gemaakt van consumentenafval. Op deze manier maken wij van kunststof-afvalstromen nieuwe grondstoffen en verminderen wij de CO₂ uitstoot met maar liefst 90% per emmer. Dankzij deze emmer kunnen wij niet alleen onze eigen uitstoot verminderen maar ook die van onze klant. In samenwerking met onze klanten en partners streven wij naar een duurzame en circulaire verpakkingindustrie.

Wil je weten of onze PCR-emmer geschikt is voor jouw product? In onze eigen testruimte voeren wij praktijktests uit om samen met jou de best presterende emmer vast te stellen. Daarnaast maken wij in onze productieomgeving een analyse van het traject dat de verpakking aflegt en de processen die worden doorlopen in de keten. Op deze manier krijg je altijd het best passende advies.

**DIJKSTRA
PLASTICS**

Dijkstra Plastics
Industriestraat 30-34
7482 EZ Haaksbergen

www.rdplastics.nl
053 572 38 84
info@rdplastics.nl

E & R

Optimaal Dispergeren, Malen, Menggen & Afvullen

E & R B.V. uit Vlaardingen is al meer dan 40 jaar uw specialist in procesmachines en technische ondersteuning voor de Verf- & Drukinkt Industrie.

Samen met onze partners NETZSCH Feinmahltechnik GmbH en J. De Vree & Co. N.V. leveren wij innovatieve Dispergeersystemen, Parelmolens, Mengmachines, Roerwerken, Half- en Volautomatische Afvulmachines en Turn-key projecten.

Onze slijtvaste machines staan bekend om de hoge bedrijfszekerheid en lage onderhouds- en verbruikskosten.

Tevens verzorgen wij uw periodiek onderhoud, revisie, test- en huur mogelijkheden, training van operators, proces-ondersteuning en gebruikte machines.

Ook voor maalparels bent u bij ons aan het juiste adres. Wij leveren diverse types maalparels vanuit eigen voorraad en voor ieder type parelmolen-systeem.

Optimaal Dispergeren, Malen, Menggen en Afvullen. Hogere productiviteit. Kortere omsteltijden. Sneller reinigen. Besparen op energie, koelwaterverbruik en onderhoud.

Wij vertellen u er graag meer over!

Voor meer informatie : info@er-bv.com of kijk eens op www.er-bv.com

E & R B.V.

E & R B.V.
Stoomloggerweg 1
3133 KT Vlaardingen

www.er-bv.com
010 4601544
info@er-bv.com

ELCOMETER

Elcometer Viscositeitsbekers

Elcometer is al meer dan 75 jaar gespecialiseerd in het ontwerpen, fabriceren en leveren van inspectieapparatuur voor de coating-, beton- en NDT (metaal) industrieën. Vanaf 2018 is het assortiment van Elcometer uitgebreid met straalapparatuur, en sinds 2020 biedt Elcometer ook spuitapparatuur aan voor de automotive- en industriële finishingindustrie.

Ontdek ons uitgebreide assortiment van hoogwaardige viscositeitsbekers, zoals uitloop- en dompelsbekers vervaardigd van geanodiseerd aluminium met een roestvast stalen opening. Vereenvoudig het proces van het omzetten van viscositeitsbekers naar centistokes (cSt) met onze geavanceerde en gratis ElcoCalc™-app, beschikbaar in zowel de Android als Apple appstores.

Scan nu de QR-code hiernaast om ons assortiment te bekijken of bel ons direct op 030 259 18 18.

elcometer®

Elcometer BV
Ravenswade 150 G & H
3439 LD Nieuwegein

www.elcometer.com
030 259 18 18
nl_info@elcometer.com

ESKENS PROCESS SOLUTIONS

VIBROWEST: Veiligheidszeven en Bag Dumping Station

Sinds 1972 produceert en ontwikkelt VIBROWEST zeefmachines voor allerlei toepassingen, en sinds 1 november 2023 wordt dit merk verdeeld door Eskens Process Solutions.

Eskens heeft al meer dan 40 jaar ervaring in de verkoop van Rhewum zeefmachines, maar miste in haar gamma nog circulaire zeven. Deze worden vaak ingezet voor kleinere volumes of wanneer er weinig plaats is voor het integreren van de zeef. Zo kan u met de compacte VIBROWEST MR modellen poeders of granulaten opsplitsen in maximaal 5 fracties. De volumes die u per uur kan verwerken hangt af van de diameter van de zeef en de uitvoering ervan.

Met de VIBROWEST MSC reeks heeft Eskens nu veiligheidszeven met diameters van 400 tot 2200 mm voor het efficiënt uitzeven van grove delen of vreemde voorwerpen. Deze zeven kunnen gebouwd worden in normaal staal of in roestrijf staal. Machines met ATEX-certificaat zijn eveneens mogelijk.

Een zeer praktisch machine is de Bag Dumping Station: VIBROWEST MSCR. In dit toestel ledigt u een zak manueel en verwijdert u snel en efficiënt vreemde voorwerpen (zoals vezels van de zak) uit de poeders of granulaten. Het raster en het zeefdoek zijn gemakkelijk bereikbaar voor een vlotte reiniging, en overtollige stof wordt via het afzuigstelsysteem verwijderd. Ook hier zijn speciale uitvoeringen bespreekbaar.

Interesse? neem dan even contact via info@eskens.com.

Eskens Process Solutions
Distributieweg 6
2404 CK Alphen aan den Rijn

www.eskens.com
+31 172 468046
info@eskens.com

A. FOETH

AF FOETH
USED AS NEW SINCE 1908

A. Foeth B.V.
Harselaarseweg 23
3771 MA Barneveld

www.foeth.com
+31 (0)342 415 551
info@foeth.com

A. Foeth BV: 110+ jaar gespecialiseerd in gebruikte apparatuur

Wilt u uw productiecapaciteit uitbreiden of aanpassen of dient een machine snel vervangen te worden? Dan bent u bij Foeth aan het juiste adres! Al meer dan 110 jaar is Foeth gespecialiseerd in gebruikte procesapparatuur zoals **driewalsen, dissolvers, parelmolens, mengers, pompen, afvulsystemen** en andere machines. Alles is voor levering getest en/of gereviseerd en direct inzetbaar.

U kunt altijd een beroep doen op onze adviseurs voor advies of een prijsopgave voor een machine van uw keuze. Bekijk vandaag nog alle aanbiedingen voor de **Verf en Inkt branche** in onze grote voorraad premium A-merk apparatuur op www.foeth.com.

✓ 2800+ machines ✓ Direct beschikbaar ✓ Topkwaliteit ✓ Snelle levering

Wilt u productie afschalen of uw huidige procesapparatuur vervangen, dan kunt u eveneens uw procesapparatuur aan Foeth verkopen. Losse machines, maar volledige bedrijfssystemen zijn ook van harte welkom! U ontvangt het geld voor uw overtollige apparatuur direct op uw rekening, wij verzorgen het transport en indien gewenst ontmantelen wij de apparatuur voor u. Neem rechtstreeks contact met ons op via info@foeth.com of surf naar onze website en bied uw machines aan voor een mooi aanbod!

✓ Vooruitbetaling ✓ Professionele ontmanteling ✓ Sitereiniging ✓ Snelle logistiek

HILDERING PACKAGING

Oplossingen voor verfwebshops

De afgelopen jaren is het nóg duidelijker geworden dat online retail niet meer weg te denken is uit de samenleving. Sterker nog, webwinkels en pakketbezorgers hebben het drukker dan ooit. Dit geldt ook voor de verfbranche.

Een blik verf versturen per post is echter nog niet zo makkelijk en het gaat wel eens mis. Met alle gevolgen van dien. Hildering Packaging heeft al geweldige oplossingen voor het versturen van blikken verf met inhoud van 0,5 tot en met 3,75 liter. Eenvoudige Paint Transport Trays, van 100% gerecycled kunststof, die op en onder een blik geklikt worden en dan in een passende doos geplaatst worden en de inhoud beschermen tijdens transport. Met een tweede leven als onderzetter, waardoor het blik steviger staat en een druijer langs het blik niet op de vloer terecht komt, maar netjes in de Tray wordt opgevangen. Er wordt al getest met oplossingen voor grotere volumes zoals bijvoorbeeld muurverf emmers.

Dit soort oplossingen bespaart veel tijd en ruimte voor de inpakker en biedt meer zekerheid dat de bestelling heel aankomt. Maar Hildering biedt daarnaast met zijn Go!Paint assortiment nog veel meer interessante oplossingen voor verf gerelateerde webshops. Handige verfemmers en labbakjes, verzetblikken en inzetvaatjes, professionele blikopeners waarmee elk blik goed geopend kan worden, magnetische kwasthouders die eenvoudig tegen een strijkvaatje of verfblik geplaatst kunnen worden en sterk genoeg zijn om zelfs een ronde kwast vast te houden, maar ook uitschenkers om verf nauwkeurig uit een blik te kunnen schenken. Grote en kleine producten die gemakkelijk met een verfbestelling meegestuurd kunnen worden. Interesse gewekt? Kijk ook eens op www.go-paint.com

HILDERING PACKAGING
TIN CAN SPECIALIST

Hildering Packaging
Zandvoortstraat 69
1976 BN IJmuiden

www.hildering.com
0255 510 409
info@hildering.com

JOKEY

Jokey SE
August Mittensteneidsstr. 23
D-51644 Wipperfürth

www.jokey.com
NL: +31 546 473755
sales@jokey.com

Nieuwe Jokey verpakking verlengt houdbaarheid van uw verf

Met de sluitingen van Jokey voor; ronde, ovale vierkante en rechthoekige modellen kunt u uw verf 100% vloeistof dicht verpakken. voor 100% kwaliteitsbehoud tot de verf aan de muur zit.

Deze nieuwe vorm van verpakken van verf is na jaren van ontwikkeling en testen met verf fabrikanten zover dat zij nu beschikbaar gesteld kunnen worden aan het grotere publiek.

De voordelen voor u als verf of inkt fabrikant zijn:

- Langere THT voor uw producten
- geen aandroging aan de deksel vóór eerst gebruik
- Behoud van kwaliteit tot het moment van verwerking
- Schonere werk omgeving voor uw klanten
- De hele verpakking is 100% recyclebaar
- Emmer en deksel tot 100% te maken van gerecycled materiaal

MINÉRAUX

Verf zonder TiO₂, water of biocides – een duurzaam alternatief

Minéraux ontwikkelt vanuit een milieuvriendelijke en innovatieve gedachte witte pigmenten **zonder titaniumdioxide**. Behalve pigmenten hebben we ook een moderne, duurzame muurverf in poedervorm die voldoet aan de huidige eisen voor **kwaliteitsverf** met een **verlaagde CO₂-footprint**.

Deze muurverf in poedervorm bevat geen titaniumdioxide, biocides of andere schadelijke toevoegingen, maar biedt wel de juiste dekking, schrobvastheid, UV-bestendigheid en hechting.

In 2 simpele stappen wordt met het poeder de benodigde hoeveelheid muurverf gemaakt:

1. Voeg het poeder toe aan water
2. Mix tot een glad geheel ontstaat

Met onze verf kan op de gewone manieren gewerkt worden, maar met een lagere CO₂-footprint en zonder TiO₂ of biocides.

Voor dit duurzame product zijn we op zoek naar een strategische partner die het samen met ons verder in de markt wil zetten.

Mineraux is ISO9001 gecertificeerd en we verwachten in 2024 ook als B-Corp gecertificeerd te worden. Hiermee benadrukken we onze focus op kwaliteit, milieupact en betrokkenheid.

Minéraux BV
Tauber 52
2491 DA Den Haag

www.mineraux.nl/dry-paint
085-888 0256
info@mineraux.nl

ROVC

Vind de verftechnologie cursus die bij jou past!

Bij ROVC kies je zelf wat je leert. Wil je meer weten over bindmiddelen, pigmenten, formuleren of wil je de basis in de vingers krijgen? Aan jou de keus!

Waarom een verftechnologie cursus volgen bij ROVC?

- Met een korte tijdsinvestering maak je een serieuze stap in je vakmanschap
- ROVC is dé opleider voor technisch vakmanschap met een uniek cursusaanbod voor de coating- en verfindustrie
- De cursussen worden gegeven door bevoegen en ervaren docenten uit de praktijk
- Als klap op de vuurpijl krijg je naast een diploma ook een diplomavergoeding van €500,- netto vanuit de CAO Verf- en Drukindustrie zodra je alle vier de verftechnologie cursussen afrondt

Startdata verftechnologie cursussen:

Cursus	Dagen	Locatie	Startdatum
Verftechnologie basis (CV-2)	8 dagen	Ede	08-01-2024
Verftechnologie bindmiddelen (CV1-A)	4 dagen	Zwolle	25-01-2024
Verftechnologie bindmiddelen (CV1-A)	4 dagen	Ede	07-03-2024
Verftechnologie formuleren (CV1-C)	5 dagen	Ede	23-04-2024
Verftechnologie pigmenten (CV1-B)	4 dagen	Zwolle	16-05-2024

ROVC
Galvanistraat 13
6716 AE Ede

www.rovc.nl
0318- 698711
info@rovc.nl

TECHEMA

Van Oud naar Nieuw - Upcycle oude machines

Uw bestaande machine weer als nieuw.
Techema kan dit, doet dit en uw machine gaat weer jarenlang mee.

Gebruikte machine gekocht of wilt u een gebruikte machine aanschaffen?
Techema kan u hierin adviseren, de machine inspecteren en moderniseren.

Geef uw machine een 2e kans en hij gaat nog jaren mee.

Ga voor upcycling van uw machine:

- aanpassen motorvermogen
- beveiligingen updaten
- besturing e/o schakelkast vernieuwen
- schuren, plamuren en spuiten

Vraag naar de mogelijkheden!

Techema bv
Damzigt 58
3454 PS De Meern

www.techema.nl
+31(0)348402524
info@techema.nl

HILDERING PACKAGING

SPECIALIST IN BLIKVERPAKKINGEN

voor alle soorten vulgoed

voor meer componenten

voor impact op het schap

voor veilig transport

**Al 60 jaar de beste verpakkingsoplossingen
speciaal voor verf en chemie**

www.hildering.com